

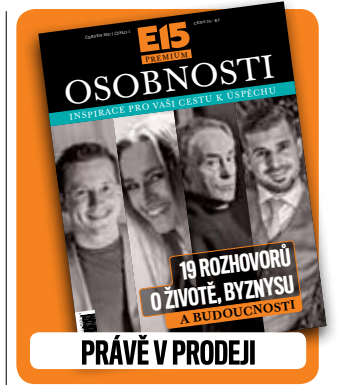

Příplatek za pohodlí

Z globálního trendu, kdy aerolinkám rostou příjmy z prodeje doplňkových služeb, těží i dva největší tuzemští hráči.

TÉMA str. 8

📈 CZK/EUR • 26,040 / -0,005 Kč 📈 CZK/USD • 22,671 / -0,099 Kč 📈 PX • 1008,69 / +0,08% 📈 EURO STOXX 50 • 3496,55 / -0,11% 📈 ZLATO • 1238,70 \$ / -0,28%

KOMENTÁŘ: STAROSTOVÉ A NÁVRAT NA PRVNÍ STRÁNKY / str. 9

Krátce

Paní „Mattoni“ investuje v metropoli stamiliony

Mezi Jungmannovou a Vladislavovou ulicí v centru Prahy dokončí stavbaři ještě letos výstavbu víceúčelové budovy za 300 milionů korun. Majitelkou projektu je Elena Pasquale z italské rodiny ovládající Karlovarské minerální vody. **str. 3**

Český investor postavil v Tanzanii polikliniku

V tanzanské metropoli Dáresalámu zahájí v srpnu provoz poliklinika postavená českým konzultantem Viktorem Korčekem, zakladatelem Česko-keňské obchodní komory. **str. 5**

Polský Sejm schválil kontroverzní reformu

Polský parlament schválil zákon o reorganizaci nejvyššího soudu, přestože se jeho návrh stal předmětem široké mezinárodní kritiky. Předseda Evropské rady Donald Tusk si kvůli tomu pozval polského prezidenta na pohovor. **str. 6**

Češi pod přívalem investičních lákadel

Tuzemští správci majetku **stupňují boj o úspory** Čechů. Během prvního pololetí vzniklo 18 nových podílových fondů. Jde o **rekordní přírůstek** po třech letech a druhý největší od začátku krize.

BYZNYS / str. 4

prečtete si:

SPECIÁL
Letecký průmysl II

Zápisník
Daniela Nováka

Sorry jako po slovensku

Paměť stárne extrémně rychle. Ta mediální dvojnásob. Proto si neuškodí připomenout, že byla stávka ve velké továrně Volkswagenu v Bratislavě. A že navzdory jejímu vedení konzervativními odbory si tam dělníci vybojovali čtrnáctiprocentní nárůst mezd. Z požadovaných šestnácti. V Mladé Boleslavi, Kolíně a v Nošovicích se kolegové a kolegyně určitě pozorně dívali. Takže kdy to začne?

Andrej Babiš kdysi chtěl koupit konkurenční pekárny United Bakeries. Ve firmě měl už své manažery, na poslední chvíli ale vše odvolal. Pekařům měl kvůli zpackané transakci zaplatit mastnou pokutu. Spor se dostal až k Nejvyššímu soudu. Jinou miliardářovu kauzu z pekárny vzali na Slovensku od podlahy. Agrofert (který už samozřejmě lídrovi ANO nepatří) tam chtěl převzít rovněž významného pekařského hráče. Ale protože by se dostal do křížku s tamním antimonopolním regulátorem, tak se to obešlo. Něco jako Čapák prostě. Ale zatímco si v hmizdě zvířátka dál nerušeně vegetí a chystá se velkolepá veselka, ve slovenských pekárnách Agrofertu proběhly policejní štáry. Avšak svatební veselí to určitě nezkaží. Sorry jako.

Rozhodnutí Prahy nepustit do metropole kamiony vzbudilo nemalé emoce. Tak snad si to už trochu sedlo a je prostor na chladné politické zhodnocení. Někud jezdit musejí. A jsou tu radnice brzdící výstavbu obchvatu Prahy. Už někdo viděl vhodnější nástroj, jak je donutit k povolnosti?

Protagonisté dne

Viktor KORČÁK
ČESKÝ KONZULTANT

V tanzanské metropoli Dáresalámu postavil polikliniku, která ošetří měsíčně tři tisíce pacientů ze středních a vyšších vrstev obyvatel.

str. 5

Petr DVOŘÁK
ŠÉF BUDVARU

Tržby jediného státního pivovaru dosáhly rekordních 2,54 miliardy korun, loňský rok byl patrně nejúspěšnější v historii podniku.

str. 5

Andrzej DUDA
POLSKÝ PREZIDENT

Údajně reálné ohrožení dělby moci v Polsku bude polský prezident vysvětlovat na koberečku u předsedy Evropské rady Donalda Tuska.

str. 6

BORŮVKOVÉ OMEZENÍ

V KRKONOŠSKÉM NÁRODNÍM PARKU platí od včerejška omezení vstupu do některých oblastí kvůli sběračům borůvek. Omezení bude v platnosti až do 15. října. Na snímku strážce parku Petr Kodytek připevňuje informační ceduli se zákazem vstupu v okolí Hnědého vrchu v Peci pod Sněžkou.

Obrana a bezpečnost spolu souvisí, míní Senát

■ Horní komora parlamentu vrátila poslancům novelu zákona o zpravodajských službách, která posiluje jejich kontrolu. Vojáci se nemají starat jen o obranu, ale i o bezpečnost.

Pavel Otto

Když před měsícem Poslanecká sněmovna vyškrtla z působnosti Vojenského zpravodajství slovo bezpečnost, vysloužila si kritiku armádních analytiků. Na první pohled banální spor zatím vyhrávají. Senát předlohu posilující kontrolu všech tří českých tajných služeb doplnil právě o slovo bezpečnost a vrátil ji dolní komoře. Ta má o úpravě rozhodnout na zářijové schůzi.

„Senát dospěl k přesvědčení, že slovo bezpečnost je širší a obsahuje v sobě i obranu. Je zapotřebí, aby tam byla obě slova,“ vysvětlil někdejší ministr

vnitřní a šéf senátního výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost František Bublan zvolený za ČSSD.

Ministr pro legislativu za sociální demokracii Jan Chvojka naopak hájil sněmovní verzi. Podle něj je logická, protože Úřad pro zahraniční styky a informace, tedy civilní rozvědka, má v kompetenci pouze bezpečnost,

a nikoli obranu. Z tohoto pohledu by tedy vojenská služba měla zodpovídat jen za obranu.

S Chvojkou souhlasil senátor Tomáš Czernin (TOP 09). Připomněl, že ministerstvo obrany nemá ze zákona působnost v oblasti zajišťování

bezpečnosti a neměla by ji proto mít ani jemu podřízená složka.

Bublan v reakci na tyto argumenty připustil, že za sporem je vzájemná rivalita civilní roz-

vědky a vojenských zpravodajců. „V určité míře je zdravá. Chybí ale koordinace těchto služeb,“ podotkl.

Hlavním cílem novely zákona o zpravodajských službách je zvýšený dohled nad nimi, který bude dvoustupňový. Mimo poslanců, kteří si budou kromě Bezpečnostní informační služby a Vojenského zpravodajství moci

zvat kvůli vysvětlení nejasností i zástupce civilní rozvědky, vznikne pětičlenný kontrolní orgán.

Složený má být z důvěryhodných, prověřených a veřejně respektovaných lidí, spadat pod něj budou všechny tři výzvědné agentury.

Má mít pravomoc nahlížet i do živých případů, byť s omezeními. Služby by nemuly například poskytovat údaje, které by mohly jejich akce zmařit nebo odhalit totožnost agentů.

„Rivalita je v určité míře zdravá. Chybí ale koordinace zpravodajských služeb,“ míní František Bublan.

E-neschopenky budou dobrovolné

■ Ministerstvo práce a sociálních věcí vytvoří systém pro elektronické neschopenky. Není ale jisté, jestli je lékaři vůbec budou využívat.

Adéla Čabanová

Místo tiskopisu o pěti dílech elektronický formulář. Elektronické neschopenky, jejichž zavedení schválil včera Senát, by mohly ušetřit firmám práci i peníze. Uspóřily by se i náklady na poštu, které proplácí lékařům stát.

Fungovat mají od ledna 2019.

Lékaři proti novince neprotestují. A to díky tomu, že je k používání e-neschopenek nic nenuť. Senátor Vladimír Plaček (ČSSD) označil za osvědčenost, že bude systém dobrovolný. „Tlak na zdravotnická zařízení je velký, elektronizaci neutečeme,“ vysvětlil Plaček.

Jenže princip dobrovolnosti vyvolává pochyby o masivním rozšíření systému. Pokud se elektronické neschopenky u lékařů neujmou, mohou být

náklady na vybudování systému v podstatě nevyužité.

„Neviděl jsem, že by některý z elektronických systémů vymyšlených na centrální úrovni byl užitečný. Lidé, kteří je vymýšlejí, jsou odtrženi od praxe,“ poznamenal Zorjan Jojko, předseda Sdružení ambulantních specialistů. Například čistě elektronickou dokumentaci bez papíru podle něj vede zhruba desetina lékařů. Zhruba desetina ordinací podle odhadů naopak ani nemá počítač.

Podle předsedy Sdružení praktických lékařů Petra Šonky bude zásadní, jestli konkrétní řešení lékařům skutečně usnadní práci. „Každý úřad zatím používá vlastní certifikát, pořád se někam přihlašujeme a pořád certifikáty obnovujeme,“ popisuje současná úskalí elektronické komunikace Šonka.

Jaké budou náklady na start systému elektronických neschopenek, se zatím neví. Technické řešení upřesní ministerstvo práce a sociálních věcí až teď po schválení zákona.

„Neviděl jsem, že by některý z elektronických systémů vymyšlených na centrální úrovni byl užitečný,“ řekl Zorjan Jojko.

Krátce

Dlouhodobě nemocným se zvýší nemocenská

Zaměstnanci v delší pracovní neschopnosti budou brát od příštího roku vyšší nemocenskou. Senát schválil růst procentní sazby od druhého měsíce nemoci. Ta se zvýší ze šedesáti procent příslušného vyměřovacího základu na 72 procent.

Kalousek vydal knihu o utrpení kněží za války

Mezi literární autory se v těchto dnech zařadil i předseda TOP 09 Miroslav Kalousek, který se podílel na knize připomínající utrpení katolic-

kých duchovních za nacistické okupace. Publikace s názvem Naši pastýři 1938–1945 obsahuje seznam více než 400 českých kněží, kteří zahynuli, byli vězněni nebo totálně nasazeni za druhé světové války.

Obce získají peníze na regeneraci brownfieldů

Ministerstvo průmyslu a obchodu připravilo první výzvu v programu regenerace a podnikatelského využití tzv. brownfieldů, tedy starých průmyslových areálů. Mezi obce a kraje se v rámci první výzvy rozdělí 100 milionů korun. Celkem jsou v programu dvě miliardy. /čtk/

Foto: Euclide Invest

ZŮSTALA JEN FASÁDA. Dům byl i v historii mnohokrát přestavován. Stávající průčelí ve stylu německého expresionismu navrhli architekti Viktor Lampl a Otto Fuchs v roce 1922.

Paní „Mattoni“ staví u Národní projekt za stovky milionů

■ Italská rodina ovládající Karlovarské minerální vody posiluje v reálním byznysu. Investuje do projektu, který v Praze nově propojí Vodičkovu ulici a lokalitu kolem metra Národní.

Daniel Novák

Mezi Jungmannovou a Vladislavovou ulicí v centru Prahy dokončí stavbaři ještě letos výstavbu víceúčelové budovy nazvané Rosetta Palace. Zahrne obchody, kanceláře a luxusní byty. Majitelkou projektu je Elena Pasquale. Investorka je z italské rodiny, která ovládá Karlovarské minerální vody.

„Budova v Jungmannově ulici bude kompletně rekonstruována při zachování původního rázu budovy ve stylu art deco. Dokonce i její zadní fasádu obnovujeme ve stejném stylu,“ řekla deníku E15 developerka. Tvář projektu určil architekt Michal Ibl.

Ten nedávno pro společnost Baťa projektoval také přestavbu a dostavbu Harrachovského paláce v Jindřišské ulici.

Projekt v Jungmannově zkomplikovaly problémy se statikou původní budovy. Stavba si vyžádala i speciální základy. V podloží je totiž písek. „Zároveň byla budova v tak špatném stavu, že jsme ji museli prakticky celou strhnout, při zachování fasády s využitím speciálních kovových vzpěr. Ze všech těchto důvodů bude celková výše investice zhruba 300 milionů korun,“ dodala Elena Pasquale.

Od projektu se očekává pozvednutí lokality. „Nově zrekonstruovaná budova výrazně přispěje ke zlepšení nejen maloobchodního prostředí v rámci Jungmannovy ulice. Opětovně vytvořený přímý průchod z Vladislavovy a Purkyňovy do Jungmannovy ulice významně zjednoduší pohyb

mezi Vodičkovou ulicí a lokalitou stanice metra Národní,“ uvedl partner poradenské společnosti Cushman & Wakefield Jan Vosláš.

Obchodní prostory už mají nájemce. Francouzskou patisserie a kafeterii If Café tam otevře cukrářská celebrita Iveta Fabešová. Obchod bude mít v budově také e-shop s módou Zoot.

„Do projektu v Jungmannově ulici se budeme přesouvat z Galerie Myšák. Výdejna v projektu Rosetta se řadí mezi naše největší výdejní místa,“ sdělila mluvčí Zootu Andrea Burgerová.

Do reálního byznysu se pustil též Alessandro Pasquale, sourozenec Eleny a šéf Karlovarských minerálních vod. Nedaleko Anděla v Praze 5 koupil loni projekt na výstavbu kancelářského centra Green Point. Kapitál má rovněž v českobudějovickém obchodním a administrativním centru City Center.

Celková výše investice dosáhla i vzhledem ke stavebním komplikacím

300
milionů korun.

Podílových fondů přibývá, zaměřují se na bohaté

■ Cílovou skupinou správců majetku jsou letos především bohatí klienti ochotní investovat alespoň milion korun.

Jaroslav Bukovský

Tuzemští správci majetku stupňují svůj boj o úspory Čechů. Jen v prvním pololetí odstartovalo na domácím trhu osmnáct nových podílových fondů. Silnější byl od krizového roku 2009 podle dat České národní

banky prozatím jen rok 2014, kdy během prvního pololetí vyrazilo za klientskými penězi 22 fondů.

Drobný investor se přesto podstatně širších možností uložení svých peněz nedočkal. Letos vzniklé fondy totiž zpravidla zacílily na movité klienty ochotné vložit alespoň milion korun.

„Většina fondů, které letos vznikly, jsou fondy pro insti-

tucionální a bohatší privátní investory. Pouze jednotky nově založených fondů představují fondy kolektivního investování

určené široké veřejnosti,“ uvádí analytik Fincentra Josef Rajdl. Prím hrají fondy určené pro kvalifikované investory těžící z toho, že legislativa loni snížila minimální nutnou investici ze tří na jeden milion korun.

„Klientela, která si může

dovolit investovat milion, je v Česku široká, jsou to stovky tisíc lidí,“ soudí šéf fondu Sirius Investments Martin Burda.

Na bohaté investory se tak letos zaměřila jedenáctka nových fondů, zájem milionářů měly vzbudit fondy privátního kapitálu Komerční banky, zemědělské půdy od Avantu či měn v režii Art of Finance.

Menu pro drobné hráče naopak opanovaly akcie. Česká spořitelna v květnu spustila rizikovější fond zaměřený na cenné papíry menších firem v Evropě

i zámorí, speciálně na Wall Street zamířil s penězi drobných investorů nový fond banky Raiffeisen.

„Úroky u bankovních vkladů jsou velmi nízké a zároveň jsou české domácnosti příliš konzervativní na investice do individuálních cenných papírů. Z toho fondový byznys primárně těží. Zároveň si tradiční hráči dosud pohodlně žili s relativně vysokými poplatky, což nabízí prostor pro vstup nových, dravějších hráčů,“ říká ekonom poradenské společnosti Deloitte David Marek.

Koncem letošního prvního čtvrtletí drželi Češi v podílových fondech přibližně 445 miliard korun, čímž překonali loňský rok o více než tři procenta. „Koncem roku by mělo být ve fondech více než 500 miliard korun,“ dodává ekonom Cyrrusu Lukáš Kovanda.

Lidí, kteří si mohou dovolit investovat milion korun, jsou v Česku stovky tisíc.

Oběd do stovky vyjde jen v Jihlavě a Olomouci

■ Strávníci v Česku platili v červnu za oběd se stravenkou průměrně 108,20 koruny, meziročně o 5,40 koruny více.

Útraty za obědy v krajských městech, kde jsou ceny nejnižší, rostou nejrychleji, což platí pro Ostravu, Olomouc, Jihlavu a Ústí nad Labem. Do sta korun se přitom najedí

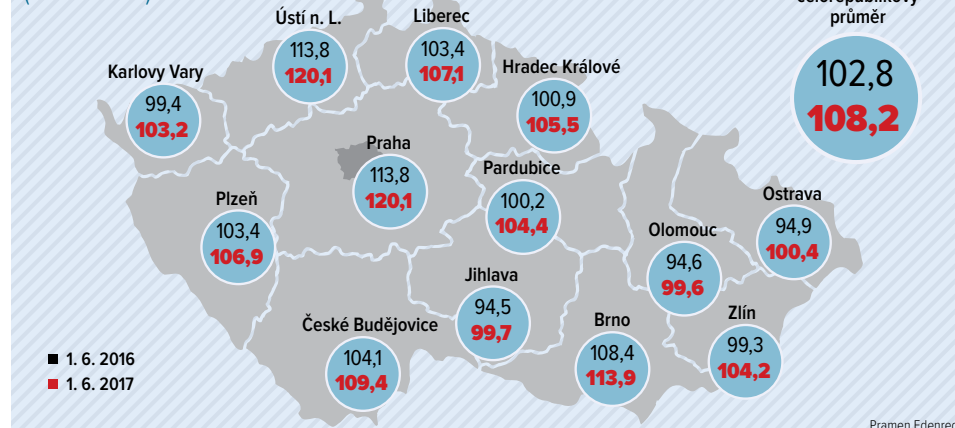
lidé jen v Olomouci a Jihlavě. Vyplyvá to z dat stravenkové společnosti Edenred od více než šedesáti tisíc zaměstnanců, kteří platí stravenkami.

„Na začátku roku táhla rychlý růst Praha a Brno, teď útraty nejrychleji rostou tam, kde jsou obědy dlouhodobě nejlevnější,“ uvedla společnost. Oproti březnu lidé v červnu zaplatili v Ostravě za oběd o osmdesát haléřů více, šedesátník si připlatili v Ústí nad Labem, po pade-

sátníku v Jihlavě a Olomouci. Útraty začaly podle firmy růst od loňského října kvůli zdražování potravin a dalších surovin, výrazný nárůst přišel v prosinci s elektronickou evidencí tržeb.

„Nejrychleji se to projevilo v Praze a Brně a také tam, kde jsou dlouhodobě ceny nad celorepublikovým průměrem, tedy například v Plzni a Českých Budějovicích,“ uvedl manažer Ticket Restaurant Jiří Brych. /čtk/

Průměrná cena oběda placená v červnu stravenkami (v korunách)

KONEC OBŘÍ HALDY

Foto: čtk

NEJMÉNĚ DESET LET bude speciální linka za více než 250 milionů korun třdit největší ostravský odval Heřmanice, který dosud hoří. Zařízení zpracuje 350 tun hlušiny za hodinu, vytrídí z ní uhelnou hmotu a kamení. Na projektu spolupracuje státní podnik Diamo a společnost Ostravská těžební.

EURO DISPENSARY. Korčekova poliklinika stojí v největším tanzanském městě Dáresalámu ve čtvrti Kinindoni.

Český investor postavil v Tanzanii kliniku

■ Poliklinika pro střední a vyšší vrstvy se stala jednou z prvních významnějších českých investic ve východoafrické zemi.

Adéla Čabanová

V tanzanské metropoli Dáresalámu zahájí v srpnu provoz poliklinika postavená českým konzultantem Viktorem Korčekem, zakladatelem Česko-keňské obchodní komory. Cílovou skupinou je střední a vyšší vrstva obyvatel. Očekává, že jeho klinika Euro Dispensary ošetří tři tisíce pacientů měsíčně a bude ekonomicky soběstačná.

„Chceme rozšiřovat naše služby, jak to půjde, protože zdravotní kapacity v Tanzanii významně chybějí,“ říká Korček. Také kvalita zdravotních služeb není vysoká. České ministerstvo zahraničí proto nedoporučuje českým občanům vyhledávat v zemi ošetření ve státních zdravotnických zařízeních.

Klinika spolupracuje s tamními zdravotními pojišťovna-

mi. Pokud je u nich pacient pojištěn, v Euro Dispensary hotově nic neplatí. Zdravotní pojištění má přítom v zemi zhruba polovina obyvatel.

Korčekova klinika funguje bez podpory českých institucí. V současnosti se registruje u tanzanského investičního centra, státní agentury, která pomáhá zahraničním investorům s administrativou a naplněním pravidel. Může jim poskytnout i pobídky.

„K mému údivu jsme se dozvěděli, že jsme jediní, kdo k nim dosud z České republiky přišli,“ uvedl Korček.

Ilja Mazánek, předseda zahraniční sekce Hospodářské komory, potvrzuje, že české firmy se v Tanzanii zatím příliš neangažují. V květnu komora spoluprádala s ministerstvem zahraničí česko-tanzanské ekonomické fórum, kterého se z každé strany zúčastnily dvě desítky firem. „Fórum akcentovalo

zapojení českých firem především v oblasti vodo hospodářství, energetiky, obnovitelných zdrojů, dopravní infrastruktury a těžební oblasti,“ uvádí Mazánek.

O spuštění výroby v Tanzanii uvažuje třeba česká nábytkářská společnost Techo, která vyváží své zboží do Keni.

Korčekova klinika má tři desítky zaměstnanců. Od loňska tam působí několik ordinací všeobecných lékařů a nyní se provoz rozšiřuje o odborné lékaře. Klinika chce rozvíjet hlavně oční lékařství, se kterým má Korček zkušenosti. Jako manažer nebo konzultant pracoval v několika českých soukromých očních klinikách.

„Informujeme také o možnostech léčby v Čechách, o kterých se mezi Afričany příliš neví,“ dodává Korček s tím, že hlavními cíli zdravotní turistiky z Tanzanie jsou tradičně Indie a Velká Británie.

Poliklinika by měla ošetřit zhruba

3000

pacientů měsíčně a být ekonomicky soběstačná.

Budvar zažil nejúspěšnější rok

Tržby národního podniku Budějovický Budvar se loni zvýšily o 2,9 procenta na rekordních 2,54 miliardy korun. Hrubý zisk klesl o necelá čtyři procenta na 337 milionů korun. Zisk před zdaněním negativně ovlivnily devizové kurzy, hlavně posílení koruny proti libře. Ekonomický ředitel podniku Petr Žáček označil loňský rok z hlediska objemu prodeje i tržeb za nejúspěšnější v historii podniku.

Loňský export jediného státního pivovaru představoval více než pětinu vývozu veškerého českého piva. „V roce 2016 byl podíl exportu na celkovém prodeji budvarského piva 60,4 procenta a pivo se vyvezlo do 77 zemí. Rostoucí obliba originální značky

Budweiser Budvar a fakt, že pivovar je na limitech výrobních a logistických kapacit, již druhým rokem klade důraz na investice,“ uvedl Žáček.

Pivovar loni investoval 407 milionů korun, do budoucna se chce dále rozšiřovat. V roce 2019 by měla být postavena třetí státní linka, která by měla rozšířit kapacity pro lahvové pivo. „Do roku 2022 přesáhnou investice pivovaru do výrobní technologie

a logistiky objemem dvou miliard korun,“ dodal Žáček. Pivovar letos změnil vedení, ředitelem se stal Jiří Bočka, jenž nastoupil do funkce v roce 1991, vystřídal bývalý manažer Plzeňského Prazdroje Petr Dvořák. /čtk/

Více E15.cz

Loňský export jediného státního pivovaru představoval více než pětinu vývozu veškerého českého piva.

Krátce

Zbrojovky hlásí rekordní export zbraní

Vývoz zbraní a vojenského materiálu dosáhl loni rekordních 18,2 miliardy korun, v předchozím roce to bylo patnáct miliard. K vývozu bylo uděleno 1180 licencí, vyplývá ze zprávy, kterou v pondělí projedná vláda. Nejvíce zbraní mířilo do Iráku, a to za 1,66 miliardy korun, a do Spojených arabských emirátů, kde hodnota činila 1,4 miliardy korun.

Více E15.cz

Podíl nových dieselů klesl pod čtyřicet procent

Podíl prodávaných nových aut s naftovým motorem se snížil pod čtyřicet procent, čímž se dostal na nejnižší úroveň za pět let. Pokles zájmu o diesely začíná kopírovat i trh s ojetinami, uvedl Svaz dovozců automobilů i prodejců. /čtk/

Více E15.cz

Avast koupil firmu Piriform, která čistí disky

Původně český výrobce antivirových programů Avast převezme společnost Piriform, která vyvíjí nástroje pro optimalizaci a čištění počítače. Cenu akvizice společnosti nesdělily. Piriform se stane součástí spotřebitelské divize Avastu. Piriform vyvíjí třináct let čistící systém CCleaner, který vyšel také ve verzích na Mac OS a Android.

Úroda brambor bude kvůli suchu zřejmě nižší

Brambory v letošním roce zřejmě nebudou tak kvalitní jako loni, poškodilo je jarní sucho. Největší propad je u raných brambor. Loni pěstitelé sklídili přibližně 689 tisíc tun brambor, letos lze očekávat úrodu přibližně o 85 tisíc tun nižší. Uvedl to Český bramborařský svaz. /čtk/

Foto: Reuters

BOURE NEVOLE. Poslanec Michal Szczerba přinesl na jednání parlamentní komise ústavu. Neuspěl.

Polský Sejm schválil kontroverzní reformu

■ Předseda Evropské rady Donald Tusk si pozval polského prezidenta na kobereček.

Polský parlament včera schválil kontroverzní zákon o reorganizaci nejvyššího soudu, přestože se jeho návrh stal předmětem široké mezinárodní kritiky, a to i ze strany Evropské komise. Justiční reforma podle jejich odpůrců v Polsku ruší dělbu moci.

Předseda Evropské rady a někdejší polský premiér Donald Tusk varoval, že podřízení polských soudů politické moci výrazným

způsobem ohrozí mezinárodní obraz země a přispěje k její marginalizaci v Evropě. O schůzku proto požádal polského prezidenta Andrzeje Dudu, aby s ním o polské krizi a jejich vážných důsledcích pro mezinárodní postavení země diskutoval.

Podle listu Gazeta Wyborcza pro přijetí zákona hlasovalo ve 460členném Sejmu 235 poslanců. Proti spornému normativnímu aktu se postavilo 192 zákonodárců, zatímco 23 se hlasování zdrželo. Zákon musí nyní ještě schválit horní komora, Senát, v němž má ale vládnoucí strana Právo a spravedlnost rovněž většinu.

Zbrzdit přijetí sporné reformy může ještě prezident Andrzej Duda. Ten v úterý překvapivě pohrozil, že bude zákon vetovat, pokud se kontroverzní soudní reforma nezmění a nebude přijata jím navržená změna.

Před zákonem varovala Polsko EK. Její první místopředseda Frans Timmermans upozornil, že by komise mohla navrhnout členským zemím EU, aby rozhodly, že v Polsku jsou závažně a trvale porušovány hodnoty unie. Tim by se poprvé v historii otevřela cesta k možnosti potrestat zemi EU odebráním některých hlasovacích práv. /čtk/

Více na E15.cz

Koruna prolomila psychologickou hranici

■ Podle analytiků se zvýšila šance, že ČNB odloží zpříšňování měnové politiky.

Jaroslav Bukovský

Sílící česká měna komplikuje očekávané rozhodnutí o růstu úrokových sazeb ČNB. Bankéři už dříve oznámili, že hodlají úroky odlepit ode dna nejspíše během třetího čtvrtletí, a to především s ohledem na rychlý růst cen českých nemovitostí.

Podstatně tvrdší měna ale může změnit situaci. Ve čtvrtletí se krátce prolomila psychologická hranice 26 korun za euro. „Posílení koruny pod tuto úroveň podstatně zvyšuje pravděpodobnost, že ČNB zpříšňování své měnové politiky odloží nebo rozloží do delšího časového úseku,“ uvádí například analýza americké banky JP Morgan.

Dosavadní sázky přitom favorizovaly srpen jako měsíc, kdy by ČNB poprvé od února 2008 mohla zvýšit svůj základní úrok, od něhož se odvíjí ostatní úrokové

platby v ekonomice. „Dle naší prognózy je pravděpodobnost zvýšení sazeb na zasedání třetího srpna kolem šedesáti procent,“ uvádí ekonom Cyrrusu Lukáš Kovanda.

Rozhodnutí o zvýšení úrokových sazeb ale nebude závislé jen na posilování koruny. „Při rozhodování bankovní rady vždy hraje roli více faktorů. Například nebezpečí realitní bubliny,“ řekl v rozhovoru pro deník E15 někdejší člen bankovní rady ČNB Kamil Janáček.

„Centrální banka může zvýšit úrokové sazby, a tím zdražit hypotéky.“ Na rozdíl od silné koruny podle něho

hovoří pro zvýšení sazeb zpráva Eurostatu, dle níž ceny českých nemovitostí narostly v prvním čtvrtletí meziročně o 13 procent, tedy nejrychleji v celé Evropské unii.

„Domníváme, že ČNB nebude již s růstem sazeb otálet a první zvýšení po téměř deseti letech přijde již na začátku srpna,“ dodává ekonom ING Jakub Seidler.

Více E15.cz

Česká měna krátce posílila pod 26 korun za euro.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 20. 7. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,946
Čína	1	3,350
Dánsko	1	3,502
EMU	1	26,040
Chorvatsko	1	3,514
Japonsko	100	20,198
Kanada	1	17,974
Maďarsko	100	8,516
Norsko	1	2,800
Polsko	1	6,185
Rusko	100	38,384
Švédsko	1	2,722
Švýcarsko	1	23,586
Turecko	1	6,407
USA	1	22,671
Velká Británie	1	29,351

Akcie na pražské burze

20. 7. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	95.70	0.74 %
ČEZ	400.00	0.63 %
Erste Bank	904.00	-0.50 %
Fortuna	140.00	0.00 %
Kofola	427.00	-0.58 %
KB	958.00	0.64 %
Moneta	79.00	-0.13 %
O2 CR	282.50	0.18 %
Pegas	1 026.00	0.79 %
Philip Mor. ČR	15 499.00	-0.06 %
TMR	690.00	0.00 %
Unipetrol	299.00	0.00 %
VIG	668.00	-0.30 %
Celkový objem (v tisících korun)	360 110	

Výsledky

SAP

Německá softwarová společnost ve druhém čtvrtletí zvýšila tržby o více než deset procent na 5,78 miliardy eur, zisk ale kvůli nákladům na restrukturalizaci klesl o 18 procent na 666 milionů eur. Firma nicméně zlepšila odhad celoročního výsledku hospodaření.

Volvo Car Group

Provozní zisk švédské automobilky se v prvním pololetí meziročně zvýšil o 21 procent na 6,8 miliardy švédských korun (18,5 miliardy korun). Firmě pomohl vyšší obrat na evropském a čínském trhu a očekává, že letošní prodej by mohl být rekordní.

American Express

Největšímu vydavateli kreditních karet na světě klesl ve druhém čtvrtletí zisk o 33 procent na 1,31 miliardy dolarů. Společnost kvůli konkurenci velkých amerických bank investovala zejména do snahy získat další klienty. /čtk/

Američané chtějí Trumpa odvolat více než Nixona

■ Ústavní žalobu na amerického prezidenta podporuje více Američanů než v případě Richarda Nixona v roce 1973.

Aneta Šcotková

Americký prezident Donald Trump je po půlroce v úřadu podle průzkumů nejméně oblíbeným prezidentem od konce druhé světové války a důvěru si nezískal ani u většiny Evropanů. S výjimkou Rusů. Kontroverzní kroky i aféry negativně ovlivňují jeho image.

Jak uvádí server FiveThirtyEight, mezi americkými občany se „těší“ velmi nízké podpoře na úrovni pouhých

38,7 procenta, což je méně než po prvním půlroce ve funkci všech amerických prezidentů počínaje Harrym S. Trumanem, který do úřadu nastoupil v roce 1945. Podpora Baracka Obamy přesně před osmi lety se přitom pohybovala kolem 55 procent.

Podobně nízkou úroveň popularity, jakou má v současnosti Trump, vykazoval v roce 1975 pouze Gerald Ford, který se do prezidentského křesla dostal jako tehdejší viceprezident po rezignaci Richarda Nixona. Ten rezignoval proto, že se chtěl vyhnout impeachmentu, který mu kvůli aféře Watergate reálně hrozil.

Přítom dnes, kdy se také mluví o možnosti impeachmentu, je podpora tohoto kroku mezi americkými

občany ještě vyšší než za Nixona. V roce 1973 ústavní žalobu na prezidenta, která by vedla k jeho odvolání, podporovalo 24 procent lidí, dnes si podobný osud pro Trumpa přeje dokonce 41 procent občanů, uvádí ve svém výzkumu Monmouth University.

Žádost o spuštění impeachmentu podal před více než týdnem demokratický poslanec Brad Sherman, který v ní Trumpa obviňuje z maření výkonu spravedlnosti. Toho se měl dopustit blokováním vyšetřování ruského vlivu na prezidentské volby v USA.

Šance, že by k odvolání prezidenta skutečně došlo, jsou však mizivé. Republikáni totiž ovládají obě komory Kongresu, jenž o ústavní žalobě rozhoduje.

Více E15.cz

Krátce

Rusko a USA jednájí o kybernetické bezpečnosti

Moskva a Washington pokračují v jednání o vytvoření skupiny pro kybernetickou bezpečnost, o níž prezident obou zemí hovořili přede dvěma týdny na svém prvním setkání v Hamburku. Prohlásil to prezidentův zmocněnec pro informační bezpečnost Andrej Krutskich. Americký prezident Donald Trump přitom po návratu z Německa vznik společné skupiny vyloučil.

Filipínám se nedaří boj s islamisty

Vedení islamistů, kteří obsadili město Marawi na filipínském ostrově Mindanao, zůstalo po dvou měsících bojů s vládním oddíly prakticky nedotčené. V dopise parlamentu to napsal filipínský prezident Rodrigo Duterte. Dopis má přesvědčit poslance, aby prodloužili původně 60denní stanné právo na jihu země do konce roku. Duterte přitom ještě minulý týden tvrdil, že krize by mohla skončit do deseti až patnácti dní.

Více E15.cz

Indové zvolili nového prezidenta

Novým indickým prezidentem byl zvolen Rám Náth Kóvind, podporovaný indickou vládní koalici. V hlasování obou komor parlamentu a regionálních zákonodárných sborů získal bezmála 66 procent hlasů. Kóvind byl považován za favorita voleb. Indický prezident má v zemi hlavně ceremoniální postavení, klíčovou roli nicméně hraje při politických krizích. /čtk/

274463/24

INZERCE

UVIDÍTE NA JEDINEČNÉ VÝSTAVĚ

AUTA NA NÁPLAVCE

31. 8. – 3. 9. 2017

ŠKODA OCTAVIA RS 245
TROUFNETE SI?

PRAHA | NÁPLAVKA | VSTUP ZDARMA

Aerolinky sázejí na příplatky

■ Cestující letadlem si častěji radši připlácejí za pohodlí a další služby, aerolinkám tyto služby výrazně doplňují příjmy.

Výběr a rezervace vlastního sedadla v letadle, dokupování zavazadel, ale i strava na palubě. Jen skromný výčet ze široké škály extra benefitů, které si cestující letadlem stále častěji dokupují. Dlouhodobý trend, který dává zákazníkům

větší flexibilitu a možnost výběru, za co (ne)platit, začíná hrát v byznysu aerolinek stále větší roli. Podíl těchto vedlejších příjmů se v rozvahách aerolinek v poslední dekádě zdesetinásobil.

Zatímco v roce 2007 vykazovala desítka nejúspěšnějších aerolinek 2,1 miliardy takto získaných dolarů, minulý rok to už bylo závratných 28 miliard dolarů. Vyplyvá to ze studie analytiků společnosti IdeaWorksCompany. Trend rozdrobení ceny na malé položky, za které si může cestující připláčet, se postupně rozšiřoval ze severoamerického trhu na globální, je typickým pro nízkonákladové společnosti.

První tři aerolinky s nejvyššími vedlejšími příjmy – United, Delta a American Airlines – jsou ale klasickými přepravci. Všechny zároveň pocházejí z USA: důvodem je tamější historická tradice ve fragmentování ceny. Největší světový nízkonákladový přepravce Southwest Airlines je v pořadí až čtvrtý,

Foto profimedia.cz

Aerolinky, které mají nejvyšší vedlejší příjmy (v miliardách dolarů)

Pramen grafů CarTrawler Yearbook of Ancillary Revenue společnosti IdeaWorksCompany

první neamerická aerolinka, francouzsko-nizozemská Air France/KLM, je v žebříčku objemu vedlejších příjmů na pátém místě.

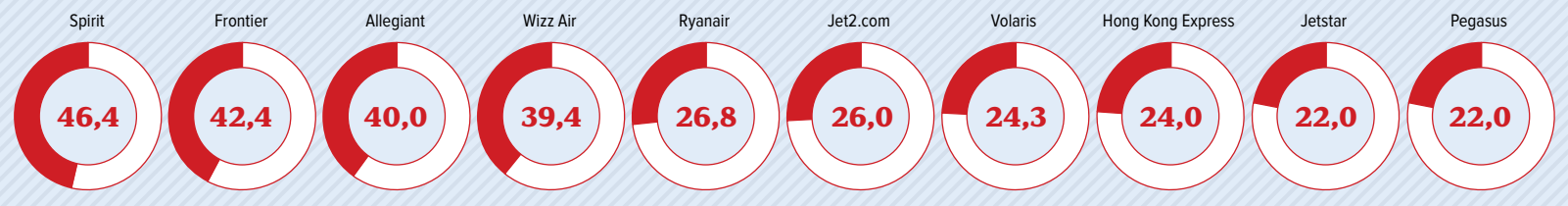
Výhodou tohoto trendu pro cestujícího je, že si sám rozhoduje o výši nákladů, zároveň ale při objednávce čelí řadě útoků na vlastní peněženku, kdy aerolinka intenzivně podbízí doprovodné služby a sponuje celkový účet.

„Model je úspěšný a pozitivní, nebude se ale dramaticky prohlubovat. Je to cesta, jak zlevnit létání, udělat ho přístupnější pro více lidí, využít potenciál,“

říká odborník na letectví Petr Kováč ze společnosti C-Corpfin. „Model zavedly nízkonákladovky, pak ho přebraly standardní síťové aerolinky. Separování nákladů je někdy ovšem až komické. Úvahy o placeném záchodu nebo o létání vestoje narážejí na hranici zdravého rozumu,“ dodává.

Vedlejší příjmy jsou klíčové především pro nízkonákladovky. Dokládá to velikost podílu vedlejších příjmů na těch celkových. U prvních tří společností, které shodně pocházejí z USA, tento podíl přesahuje hranici čtyřiceti procent.

TOP 10 aerolinek nejvíce závislých na vedlejších příjmech (procentuální podíl příplatků na celkových příjmech společnosti)

Z doprovodných služeb těží ČSA i Travel Service

■ Podíl prodeje doplňkových služeb na celkových příjmech se každoročně zvyšuje i u českých přepravců.

Globální trend, kdy aerolinkám rostou příjmy z prodeje doplňkových služeb k letence, potvrzují i dva největší tuzemští zástupci: České aerolinie a Travel Service.

Celkový prodej těchto služeb, kdy si cestující zaplatí navíc například za výběr sedadla nebo za občerstvení, se u ČSA podílí na celkových výnosech necelými deseti procenty. Podíl se každoročně zvyšuje, což platí i pro Travel Service. „Naši obchodní značka Smart-Wings loni stoupl tento podíl o dvacet procent,“ uvedla mluvčí Vladimíra Dufková, aniž by upřesnila jeho výši.

Mezi tři nejvyužívanější doplňkové služby u obou dopravců patří výběr konkrétního místa na palubě, příkoupení zavazadel (těch s nadvahou nebo dalších kusů nad rámec bezplatného limitu) a prodej občerstvení.

„Doplňkové služby jsou důležitou součástí výnosů leteckých společností a jejich podíl na celkových výnosech se bude v nejbližší budoucnosti zvyšovat. Trendem je

fragmentace služeb a vytváření produktových balíčků jednotlivým skupinám zákazníků,“ říká mluvčí ČSA Daniel Šabík a očekává další růst podílu doplňkových služeb. Podobná situace je i u Travel Service, který očekává další nárůsty i letos.

Stranu připravil

Jiří Liebreich

Doplňkové služby

- výběr sedadla na palubě
- přeprava nadlimitních zavazadel, zvířat či sportovního vybavení
- speciální menu
- drobné občerstvení na palubě
- služby pro nedoprovázené děti

Tvář dne

„John McCain je americký hrdina, jeden z největších bojovníků, co znám. Rakovina neví, s kým si zahrává. Dej jí na frak, Johnne,

reagoval na zprávu, že senátor John McCain trpí rakovinou mozku, americký exprezident Barack Obama

Foto Reuters

Komentář

Martin Čaban

Starostové a návrat na první stránky

Politická strana je uskupení lidí vytvořené za účelem uchopení a vykonávání moci. Tahle definice se nachází vždy někde na prvních stránkách politologických příruček. V případě hroující se koalice lidovců a Starostů se ovšem zdá, že její aktéři první stránky bohorovně přeskočili. Vrhli se rovnou

do dalších kapitol k věcem, jako jsou metody přepočtu hlasů na mandáty, teorie koaliční spolupráce, chování voličů, budování image a volebních příběhů. Všechno je to hezké a zajímavé, ale bez důrazu na prvotní fundament je to na houby.

Lidovci se na začátek učebnic vrátili jako první. A vyhodnotili situaci tak, že projekt, kolem kterého mohl být zajímavý příběh a mohl dobře zafungovat při přepočítávání volebních výsledků na mandáty, selhává právě v onom prvotním účelu. Že totiž všechny ty zajímavé atributy ohrožují to, kvůli čemu se to celé dělá – ohrožují uchopení moci. Teď už je úplně jedno, co si o tomto hodnocení myslíme, jestli

bylo rozumné, předčasné, zrádné, realistické. Padlo.

Důležité nyní je, co udělají Starostové. A to záleží na dvojí úvaze. Ta první je, zda chtějí udržet to, co obdivuhodně vystavěl jejich předseda Petr Gazdík, který dokázal z ideově amorfního uskupení lokálních politiků udělat relevantní celostátní politickou sílu. Mohou se rozhodnout, že už to stačilo a je čas vrátit hnutí ke kořenům a celostátní politiku nechat etablovaným stranám. Z toho logicky vyplyne buď úplná rezignace na sněmovní volby, anebo samostatná kandidatura. Při ní hnutí asi překročí hranici 1,5 procenta hlasů, čímž si vyslouží státní příspěvek za hlasy. To bude pár milionů, které se budou

hodit na kampaň do komunálních voleb v příštím roce.

Pokud se ale hnutí STAN rozhodne udržet na celostátní politické mapě, je nutné, aby se jeho šéfové tak jako lidovci vrátili na první stránky učebnic. Když to udělají, mohou dospět k jedinému závěru – k uchopení moci vede jen přijetí spolupráce, kterou jim lidovci nabídli. Na jedné misce vah leží právě moc, účast ve sněmovně, navíc za podmínek, které jsou velmi solidní. Na druhé misce neleží nic hmotného. Jen příběhy. Silné příběhy – o odvaze, o zdánlivě bezešvém spojení, které se rozpadlo za jeden večer. Ale pořád jenom příběhy. A také ega posílená úspěchem v krajských volbách. Jenom

příběhy a ega ale moc nezaručí. To dokáže jen jasná vůle moc získat, od níž se odvíjí vše ostatní. Vůle chovat se jako politická strana.

Před Starosty leží na stříbrném podnosu třeba malý, ale nezanedbatelný podíl na celostátní moci. Je teď dokonce ještě dostupnější než před lidoveckou otočkou. Pokud se rozhodnou jej nechat ležet, velmi rád se jejich podílu chopí někdo jiný. A protože o tom vydal celou knihu, dobře už víme, jak s ním hodlá naložit.

Hezká vyhlídka to není, proto by Starostové měli překousnout svou zcela pochopitelnou uraženou ješitnost a přečíst učebnice ještě jednou, tentokrát od začátku.

NA HOUPAČCE

LuMa

Erotika zahleděná sama do sebe

■ Známy francouzský filmař François Ozon letos zkusil štěstí v soutěži Cannes se svůdnou, zmatenou erotickou historkou o touze a dvojčatech Dvojité milence, která dlouho navnaduje... a pak vyšumí.

Iva Přivřelová

François Ozon si rád hraje se žánry a ani jeho fanoušek vždy neví, co má od jeho novinky čekat. Zatímco loni v létě soutěžil v Benátkách s elegantní černobílou výzvou k sjednocené Evropě Frantz, v Cannes se už na jaře ukázal s méně úpravným erotickým psychothrillerem Dvojité milence. Zatímco seriózní Frantz byl u nás k vidění jen

na Febiofestu, zapomenutelnějšího Milence do kin uvedla KVIFF Distribution.

V příběhu křehké bývalé modelky Chloé, která se zamiluje do svého citlivého terapeuta, ale pak si začne aférku i s jeho drsnějším dvojčetem, se Ozon vrátil ke svým oblíbeným hercům.

V prvé řadě k Marine Vachtové, kterou objevil pro jiný román Jen 17, a zároveň k Jérémiemu Renierovi, jehož poprvé obsadil skoro před dvaceti lety do Zamilovaných vrahů, brzy promítaných na Letní filmové škole v rámci představování směru New French Extremity.

Dvojité milence není ve svém vyobrazení krve a sexu tak explicitní, ačkoliv začíná detailem pochvy. Jeho psychohrátky vydávané za psychoterapii a ponor do traumatu opuštěných dvojčat a dvojité osobnosti

Foto: Aerofilms

PÁR PRO TŘI. Chloé (Marine Vachtová) má vztah s dvěma podobami Jérémiého Reniera.

nicméně béčkový film dost připomínají. Ozon tu s chutí mate diváky a popichuje je očekáváním, k čemu všemu jeho lechtivá historka o pudové touze podle povídky americké spisovatelky Joyce Carol Oatesové dospěje.

Na jeho pohledný film s pohlednými herci v pohledných bytech se příjemně dívá jako na vystylovanou reklamu na francouzský parfém, víno či šaty. Jeho tón zůstává sympaticky ironický, zároveň ale i sebelibivý.

Zatočená schodiště, náladová hudba, galerie s moderním uměním o krvi – Ozon si umí připravit správné doplňky. Jeho připomínky filmů jako Příliš dokonalá podoba či Rosemary má děťátko ale nadbytečně ukazují, že tato divnost proniká do svých postav pouze fyzicky. Jejich časté zrcadlení a zdvojování víc vypovídá o sebezahleděnosti samotného filmu do svých vlastních odrazů než o rozpolceném stavu Chloéiny narušené mysli.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Dvojité milence

(thriller, Francie/Belgie, 107 minut)

Režie a scénář: François Ozon

Hrají: Marine Vachtová, Jérémie Renier, Jacqueline Bissetová

Hodnocení: 40 %

274074/31

INZERCE

INSPIRACE PRO VAŠI CESTU K ÚSPĚCHU

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
ROZHOVORY JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO PSČ
Cena každé přijaté SMS je 89 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné). Provozuje
CN INVEST, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod., mobil@cninvest.cz,
www.platmobilem.cz.

Češi za kino utratili rekordní miliardu

Češi utratili v kinech v prvním pololetí rekordních 993 milionů korun, meziročně o devět procent víc. Do biografů přišlo meziročně o sedm procent více diváků, celkem 7,5 milionu. Výrazný růst návštěvnosti byl zejména v dubnu. Vyplývá to z údajů, které zveřejnila Unie filmových distributorů (UFD).

První čtyři příčky žebříčku nejnavštěvovanějších filmů ovládla americká produkce. První místo patří s naskokem filmu Piráti z Karibiku: Salazarova pomsta s Johnnym Deppem v hlavní roli.

Pátý díl filmové série si nenechalo letos ujít 463 tisíc lidí, tržby dosáhly 68 milionů

korun. Na druhém místě je animovaný film o Šmoulech – Zapomenutá vesnice, který přilákal do kin 376 tisíc diváků. Třetí, erotický thriller Padesát odstínů temnoty zhlédlo 374 tisíc lidí. Z českých filmů si nejlépe vedla pohádka Anděl Páně 2, která je v žebříčku pátá. Za ní je historické drama Masaryk a snímek Špunti na vodě.

Loni navštívilo česká kina přes 15,6 milionu diváků, což byl nejlepší výsledek od roku 1993. České filmy se na celkové návštěvnosti podílely téměř 30 procenty. Divácky nejúspěšnějším filmem se loni stala pohádka Anděl Páně 2. /čtk/

Nejnavštěvovanější filmy pololetí

titul	diváci	tržby v mil Kč.
Piráti z Karibiku: Salazarova pomsta	463 322	67,8
Šmoulové: Zapomenutá vesnice	376 517	47,7
Padesát odstínů temnoty	374 788	55,6
Kráska a zvíře	372 526	50,32
Anděl Páně 2	325 132	35

Pramen Unie filmových distributorů

DAN EPHRON: ZABITÍ KRÁLE – VRAŽDA JICCHAKA RABINA

Nástup zahraničních hvězd

■ Vražda izraelského premiéra Jicchaka Rabina v roce 1995 ohromila nejen Blízký východ, ale i celý svět. Tak blízko příměří totiž do té doby Izrael a Palestina nebyly.

Až do konce osmdesátých let neměli Izraelci přístup k nejznámějším obchodním značkám a trendům, které formovaly ostatní části Západu. V zemi neexistovalo žádné kryté nákupní středisko a k dispozici byla jediná televizní stanice. O každém filmu, který odvysílala, se často hovořilo celý víkend.

Ale postupná deregulace ekonomiky otevřela Izrael vnějším vlivům a umožnila v roce 1990 takové věci, jako byla kabelová televize. V základním balíčku byla i MTV a CNN, dva obrovské kulturní vlivy, které v Americe patřily už deset let k základnímu vybavení.

K celému procesu přispělo o rok později i zmírnění arabského hospodářského bojkotu Izraele. Izraelci si najednou mohli koupit Pepsi Colu a jezdit v hondách a toyotách, jejichž výrobci dominovali světovému trhu, ale Izraelci se do té doby vyhýbali.

Klíčový byl v tomto přechodu rok 1993. Ještě předtím, než Izrael oznámil dohodu z norského Osla, uzavřel první franšízovou smlouvu s izraelským obchodníkem McDonald's.

Jeho příkladu následovaly i další fastfoodové řetězce. Téhož roku začala vysílat druhá pozemní televizní stanice, která později zavedla i zpravodajství jako první konkurenci veřejnoprávním přehledům zpráv.

Známé hudební osobnosti, které se do té doby Izraelci obloukem vyhýbaly, jej toho roku v létě najednou zařadily do svého turné, včetně Madonny nebo Guns N' Roses.

ZMĚNA. Dohodě o příměří předcházela i společenská změna v Izraeli zahrnující první koncerty zahraničních hvězd jako Madonny a Michaela Jacksona (na snímku) či otevření prvního McDonaldu.

Největší hvězda popu Michael Jackson byl v roce 1993 zapleten do sexuálního skandálu okolo nezletilých chlapců, kteří u něj doma přespávali, ale když na podzim přijel do Tel Avivu, přišlo se na něj podívat sedmdesát tisíc Izraelců.

Proces z Osla měl tyto změny ještě víc urychlit.

Zároveň však Izrael poznal i horší způsobem. Zrovna když Rabinovo letadlo opouštělo izraelský vzdušný prostor, prožívala země první

křeče mírové dohody, která probouzela extremisty na obou stranách.

Na jihu země v Aškelonu nastoupil kolem šesté hodiny večer do autobusové linky Palestinec Ahmad Atala z Gazy, odjístil granát, který si s sebou přinesl, a hodil ho do uličky.

Skupina islámského odporu Hamás předtím tentýž den vydala prohlášení, v němž označila dohodu z Osla

za ostudu a zradu a vyzvala Palestince, aby se proti ní postavili.

Toto uskupení, které odmítalo jakékoli kompromisy vůči Izraeli, se bude v následujících letech snažit izraelsko-palestinské smíření zmařit. Atala byl na Hamás přinejmenším volně napojen a dlouhodobě choval v nitru hněv na izraelskou střelbu, která tři roky předtím zabila sedm Palestinců. Měl na sobě tričko s nápisem „Černá neděle“, jak se tomuto incidentu na autobusové zastávce v Tel Avivu říkalo.

Granát však z neznámého důvodu nevybuchl. Aby Atala operaci zachránil, otočil se k řidiči a několikrát ho bodl do trupu. Ten ztratil kontrolu nad volantem. Zatímco autobus šněroval silnici z jednoho jízdního pruhu do druhého, byl jeden dvacetiletý desátník v přední části vozu natolik duchapřítomný, že do své armádní pušky zastrčil zásobník, stiskl spoušť a střelil Atalu do hrudi. Palestinec a řidič autobusu Jechiel Karmi se tak stali prvními oběťmi dohody z Osla – zemřeli ještě před jejím podpisem.

Rabin se zprávu dozvěděl v polovině letu a hned mu bylo jasné, jak nesmírně zranitelná celá dohoda je. Jednotliví palestínští i izraelští extremisté mohli snadno podkopat dílo, jehož dosažení věnovaly obě strany tolik energie – nový vzájemný vztah, pocit bezpečí pro Izraelce a větší svobodu pro Palestince.

Tato epizoda se bude v dalších letech opakovat znovu a znovu a bude mít ničivé účinky. Rabin přikázal svému vojenskému tajemníkovi Jatomovi, aby dočasně uzavřel Západní břeh a Gazu. Toto opatření zadrží další potenciální ozbrojence, i když zároveň znemožní nástup do práce jednomu stu tisíc Palestinců, kteří pracují v Izraeli. I tato dlouhotrvající uzavření budou pro dohodu z Osla typická a mnoho Palestinců se bude ptát, jestli jim dohoda život zlepšila, nebo zhoršila.

Po mezipřistání v Amsterdamu – Boeing 707 spotřeboval příliš mnoho pohonných hmot, než aby z Izraele doletěl do Washingtonu na jeden zátah – strávil Rabin většinu

nocí buď na svém sedadle, nebo na lůžku proti své ženě na druhé straně uličky. Lea jako manželka Rabina – armádního generála a později velvyslance a premiéra – měla jasnou roli. Na větších sešlostech řídila pohyb účastníků a odvracela od manžela společenský tlak.

Peres se naopak procházel po letadle a hovořil s každým, kdo nespal. K nespavcům patřila i Dalja Jairová, jejíž manžel zahynul před osmnácti lety při záchraně rukojmí zajatých ozbrojenci OOP.

Rabin s Peresem přenechal tři místa v letadle příslušníkům rodin obětí terorismu. Jejich přítomnost na slavnostním ceremoniálu tak bude signalizovat, že jsou ochotni hodit nepřátelství za hlavu i Izraelci, jimž konflikt způsobil hluboké osobní utrpení.

Zároveň to oba nejvyšší politiky ochránil před obviňováním, že obětí se strújci těchto útoků představuje zradu obětí. Dalju Jairovou vybral Rabin. Byla moderátorkou oblíbeného rozhlasového pořadu a znala se s ním dvacet let.

Redakčně zkráceno

Důležitý byl rok

1993,

kdy se v Izraeli objevil první McDonald's a vystoupili Madonna či Jackson.

O knize

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden titul představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme oceňovanou knihu novináře Dana Ephrona **Zabití krále** vydanou pod značkou Universum.

Foto dne

Foto: Reuters

NEJEN KOPCE. Účastníci Tour de France se pravidelně potýkají s vysokými kopci. Ve včerejší etapě z Brianconu do Izoardu ale měli možnost ocitnout se na chvíli i v klidnějším prostředí.

Tipy pro volný čas

FESTIVAL**Začínají tradiční Folkové prázdniny v Náměšti**

Portugalská formace Reyfado Lisboa zahájí v sobotu dvaatřicátý ročník Folkových prázdnin v Náměšti nad Oslavou. Festival nabídne po následujících osm dnů v romantickém prostředí nádvoří tamního zámku koncerty Anety Langerové, Vladimíra Mišíka, Ivy Bittové a řady zahraničních hostů z USA, Španělska či Dánska.

ZÁBAVA**Selské slavnosti v Holašovicích**

Již dvacátý ročník Selských slavností se uskuteční od dnešního dne do neděle na návsi v jihočeských Hološovicích. Na programu je vystoupení řady folklorních i dechovkových souborů včetně Hradišťanu Jiřího Pavlici a dalších. Součástí jsou i ukázky tradičních řemesel či třeba soutěže o nejlepší jihočeskou buchtu a koláč.

HUDBA**Jethro Tull a Stromboli zahrají ve Slavkově**

V sobotu se ve Slavkově u Brna sejdou dvě legendy hudební scény. Tou první je Ian Anderson se svými Jethro Tull, kteří od konce šedesátých let formovali podobu artrocku. Druhou kapelou jsou tuzemské hvězdy progresivního rocku Stromboli kytaristy Michala Pavlíčka s Bárrou Basikovou a dalšími umělci.

LETECTVÍ**Den letiště v Přerově**

V Přerově se uskuteční další ročník akce nazvané Den letiště. Vše odstartuje v sobotu v deset dopoledne průlet letounů JAS 39 Gripen. Diváci se mohou těšit i na vzdušné souboje leteckých es první světové války, ukázky zásahů policistů i hasičů, příklady obrněných vozidel i dronů či vyhlídkové lety letadlem.

HISTORIE**Kejklířské slavnosti na hradě Kost**

Největší letošní akce na středověkém hradě Kost má v sobotu a v neděli na programu vystoupení akrobatů, potulných trubců a řemeslníků. Hradní paláce budou náležet šlechtickému životu, ožijí dobovými tanci a pro milovníky zbraní a šermířského života bude v hradní zbrojnici mistr zbrojř, který vysvětlí, jak se meče vyrábějí. /duk/

České letectví: pýcha tuzemského průmyslu II

PARTNEŘI PŘÍLOHY

Vážení čtenáři,

příloha deníku E15, kterou jste právě otevřeli, je věnována českému leteckému průmyslu a mé nedávné zahraniční cestě do Ruska a Kazachstánu. Co mají tato dvě témata společného? Jejich společným jmenovatelem je energie. Mínlý týden jsem společně s českými podnikateli navštívil ruský Jekatěrinburg a kazachstánskou Astanu, kde se většina našich jednání týkala právě energetiky. V českém pavilonu na výstavě EXPO 2017 v Astaně jsem se seznámil i s prototypem letounu SportStar EPOS. Unikátní dvoumístné letadlo kunovické společnosti Evektor se tu těší velkému zájmu veřejnosti. Je poháněno čistě elektrickou energií a je ho možné dobít z běžné zásuvky či externí dobíjecí stanice. Ukazuje možný budoucí vývoj letecké dopravy. Je skvělé, že se právě čeští letectví konstruktéři vydávají novými cestami. Leteckému průmyslu věnuje naše ministerstvo zvýšenou pozornost a snaží se o jeho podporu a propagaci. Je to obor, který produkuje výrobky a služby s vysokou přidanou hodnotou, jeho produktivita roste rychleji než v jiných oblastech zpracovatelského průmyslu a poznatky získané v leteckém průmyslu urychlují rozvoj strojírenství i dalších oborů.

V Jekatěrinburgu jsem se v rámci veletrhu INNOPROM setkal s ministrem průmyslu a obchodu Ruské federace Denisem Manturovem. Naše jednání se týkala obchodních vztahů a samozřejmě energetiky. České firmy mohou nabídnout spolupráci v oborech, týkajících se zvyšování energetické účinnosti, úspor energií a využívání obnovitelných zdrojů. Jsem potěšen z pozitivního vývoje vzájemné obchodní výměny. Za první čtyři měsíce letošního roku se zvýšil hospodářský obrát v mezziročním srovnání o 36,6 procenta,

Foto MPO, foto na titulní straně EGAP

PŘED CENTRÁLNÍM PAVILONEM.
Ministr Jiří Havlíček během prohlídky výstavy EXPO Astana 2017.

vzrostl především dovoz z Ruska o 49,6 procenta, vývoz stoupl o 21,1 procenta. Jednal jsem i s gubernátorem Sverdlovské oblasti Jevgenijem Kujvaševem. Právě Sverdlovská oblast je místem, kde se úspěšně etablovala řada českých firem, které se v tomto regionu dokázaly uplatnit a úspěšně zvládly nutný proces lokalizace. K úspěchu českých společností přispěli i naši kolegové z místních kanceláří agentury CzechTrade.

Druhou zastávkou naší cesty byla kazachstánská Astana. Výstava EXPO 2017 s mottem „Energie pro budoucnost“ má pro Českou republiku zásadní význam. Naše země má v oblasti energetiky silnou tradici i vynikající technologické know-how. EXPO 2017 je proto velkou příležitostí pro české exportéry zaměřené na energetiku a využívání obnovitelných zdrojů. Kazachstánský ministr pro energetiku Kanat Bozumbajev,

se kterým jsem v Astaně jednal, proto přímo vyzval české firmy, aby se podílely na ekologizaci a modernizaci kazašského energetického a teplotního systému, a projevil velký zájem o spolupráci v oblasti jaderné energetiky. V Astaně jsme podpořili i vzájemnou spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje. Přímo na česko-kazachstánské energetické konferenci bylo podepsáno memorandum o spolupráci v oblasti energetiky včetně energetiky jaderné mezi CVUT a almatkou technickou univerzitou AUPET.

Příjemnou tečkou našeho maratónu jednání byla prohlídka českého pavilonu. Celková úroveň EXPO mě potěšila a jsem velmi spokojen s tím, jak působí naše česká expozice. Koncepce pavilonu skvělým způsobem kombinuje odborná témata špičkových technologií, kterým dominuje právě elektricky poháněný letoun SportStar EPOS, s populárně naučnou částí. Byl jsem svědkem obrovského zájmu veřejnosti o naši expozici a jsem rád, že se na ní mohlo naše ministerstvo historicky poprvé aktivně podílet.

Statistiky a zahraniční obchodní partneři v leteckém průmyslu

- Export v leteckém průmyslu v roce 2016 přesáhl 10,1 miliardy korun, což je o 9,3 procenta více než v roce 2015. Rekordních hodnot vývozu dosáhla Česká republika ještě před krizí v roce 2007, kdy bylo vyvezeno zboží za 15 miliard korun. V roce 2009 to bylo 14,9 miliardy korun.
- Obchodní bilance byla v posledních čtyřech letech vždy kladná, v roce 2016 činila 1,9 miliardy korun. Česká republika nejvíce vyváží vrtulníky s hmotností do dvou tisíc kilogramů, malá a střední letadla do 15 tisíc kilogramů a jejich příslušenství.
- Do Francie putují malá letadla s hmotností do dvou tisíc kilogramů a součásti letounů a vrtulníků (dohromady přes tři miliardy korun). Naopak ve Francii nakupujeme velká letadla nad 15 tisíc kilogramů a součásti letadel a vrtulníků.
- Do Spojených států exportujeme malá letadla a vrtulníky, naopak přivážíme střední a velká letadla, podvozky letadel a další součásti.
- Z Kanady dovážíme především vrtulníky různých velikostí.
- Do Ruska byla vyvezena střední letadla o hmotnosti dva tisíce až 15 tisíc kilogramů.
- Čína v současné době nepatří mezi největší obchodní partnery, ale je vnímán její budoucí potenciál.
- Poznatky analýzy komparativních výhod čili pohled na to, na které výrobky se jednotlivé země zaměřují, se shodují s výsledky vývozu. Francie je silná ve velké většině položek leteckého průmyslu; výjimku tvoří malá letadla a některé součásti letounů a vrtulníků, což odpovídá českému exportu do Francie. V podobné situaci je Kanada. Pokud se podíváme na USA, vidíme příležitosti pro export malých vrtulníků. Rusko si dobře počíná v exportu různých částí a součástí letadel a velkých vrtulníků, rezervy má u malých vrtulníků a všech typů letadel. Skoro u všech položek leteckého průmyslu vykazuje komparativní nevýhodu Čína. /MPO/

Jiří Havlíček,
ministr průmyslu a obchodu

Česko je velmocí v malých letadlech

České strojírenství dodává jak jednotlivé díly, vyrábí a vyvíjí letadla. Mezi špičky patří také ve vývoji a výrobě leteckých motorů. Je také velmi úspěšné v produkci menších letadel. V devadesátých letech vyvezl český výrobce 1300 malých dvoumístných letounů EuroStar a SportStar. Leteckým průmyslem se na českém trhu zabývají desítky firem. Česko je také uznávanou kapacitou ve výrobě strojů typu ultralight.

Na EXPO se představuje elektricky poháněný letoun SportStar EPOS kunovické společnosti Evektor. Jde o ústřední motiv české expozice. Ukazuje se v atraktivní „letové“ podobě, návštěvníci si jej mohou prohlédnout ze země i ze zvýšeného patra. Stroj pohání motor o výkonu 75 kW, tedy „stokoňová“ síla, a třílístá kompozitová vrtule. Výkon motoru řídí elektronická jednotka. Dobíjení baterie je možné z běžné elektrické zásuvky nebo z externí dobíjecí stanice. SportStar EPOS produkuje nulové emise a má výrazně nižší provozní náklady. Vývoj projektu SportStar EPOS pokračuje a Evektor uvažuje o sériové výrobě.

„Využití elektrické energie pro pohon letadel za účelem jejich ekologického provozu, snižování emisí a provozních nákladů je v leteckví velmi aktuálním tématem,“ říká marketingový ředitel společnosti Evektor Martin Růžička.

Jaké technologické řešení budete na EXPO v ASTANĚ prezentovat?

Společnost Evektor na výstavě EXPO 2017 v Astaně představuje svůj elektricky poháněný letoun SportStar EPOS. Jde o dvoumístný lehký sportovní letoun poháněný elektromotorem Rotax Electric RE BB 90-5 o výkonu 75 kW (100 koní) a třílístou kompozitovou vrtulí. Výkon motoru je řízen prostřednictvím elektronické řídicí jednotky, která zajišťuje optimální využití energie

SYMBOL EXPOZICE. Českému pavilonu na EXPO 2017 v Astaně dominuje elektricky poháněný letoun SportStar společnosti EVEKTOR Kunovice, umístěný v letové poloze.

JAKO OD FOGLARA. Českému pavilonu na EXPO 2017 v Astaně vévodí také létající kolo čili vírník, zavěšené pod letounem SportStar EPOS.

V ČESKÉM PAVILONU. Ministr průmyslu a obchodu Jiří Havlíček, komisař české účasti na EXPO Astana 2017 Jan Krs a náměstkyně ministra Pavla Sluková.

uložené v bateriových kontejnerech. Prezentace lehkého sportovního letounu SportStar EPOS zapadá do tematického zaměření výstavy „Energie budoucnosti“. Společnost Evektor patří k předním světovým leteckým výrobcům, kteří se touto problematikou zabývají.

Je tato technologie teprve ve vývoji?

V současné době zatím není ve světě sériově vyráběn žádný elektricky poháněný letoun.

Je potřeba provést změny v letecké legislativě, které umožní provoz těchto letounů u zákazníků. Poptávka po SportStaru EPOS je jednak od soukromých provozovatelů letounů, kteří mají zájem o moderní technologie, tak zejména ze strany leteckých škol. SportStar EPOS umožní výrazné snížení provozních nákladů, zjednodušení údržby letounu, snížení hlučnosti, a tím plnění dnes zpřisňujících se hlukových limitů v obydlích oblastech

a také výrazné snížení produkovaných emisí. Společnost Evektor, která patří k největším světovým výrobcům lehkých sportovních letounů a má dnes v provozu přes 1300 letounů v 50 zemích světa s klasickým spalovacím motorem, tak nabídne svým zákazníkům moderní řešení pro výcvik pilotů a létání soukromých pilotů.

Damiano Cotula: Nedržíme se při zemi

Silná tradice a téměř stoleté dědictví nám dávají docela velkou konkurenční výhodu, říká Damiano Cotula, ředitel strategie a PR Aera Vodochody.

Působíte v Aeru Vodochody a v Česku rok a několik týdnů, co jste si za tu dobu stačil vše uvědomit?

Tak předně, Aero Vodochody je česká společnost. To znamená, že byla založena v Česku, kde také vyrůstala. Má ohromnou tradici, investuje tady a prodává po celém světě. Mimochodem ta tradice je opravdu výjimečná, nejen v průmyslu. Ostatně za pár let bude společnost slavít 100 let existence (založena 25. února 1919, pozn. red.). A to je v našem byznysu opravdu důležité. Potřebujete mít hodně kompetenci a to není něco, co se dá pořídit za pár let. Silná tradice a dědictví nám dávají docela velkou konkurenční výhodu.

Našel byste ještě něco specifického?

Jistě, je to firma, která má soukromého vlastníka (v říjnu 2006 rozhodla vláda o privatizaci Aera Vodochody včetně letiště a pozemků formou prodeje akciové společnosti Oakfield patřící česko-slovenské investiční skupině Penta, pozn. red.). To odlišuje Aero Vodochody od jiných velkých hráčů na trhu, zejména od těch ve světě. Například v Itálii drží většinový podíl v tamních významnějších leteckých podnicích stát. To se tady u nás neděje.

Je tedy stát „ze hry“?

Vůbec ne. Naše společnost aktivně spolupracuje s celým českým prostředím. Tedy nejen s jinými podniky, ale také s institucionální sférou, která se stará výrobcům o zákazníky. K tomu patří úzké vazby na finanční instituce jako EGAP nebo Českou exportní bankou.

Specifika Aera jsme probrali, jaké jsou odlišnosti letectví jako branže?

V letectví máte před sebou neustále nějakou technologickou výzvu, pracujete se sofistikovanými technologiemi, s inženýrstvím, které posouvá obor kupředu.

Pokud chceme dál rozvíjet naše hlavní produkty, kterými jsou cvičné letouny a lehké bitevníky, musíme se umět vypořádat s novými materiály, inovacemi a s nastolenými trendy.

Foto: Alexey Norkin

Je to kapitálově hodně náročné prostředí, musíte mít vysoké finanční zázemí, abyste zvládli nezbytnou výši investic.

I to je důvod, proč jsou potřebné silné manažerské kompetence a dobré vazby na stát a banky. Cílem je mít konkurenceschopnou firmu.

V jakých rovinách vlastně „soupeříte“?

Hned ve třech. Tou první jsou dodávky leteckých celků pro velké světové výrobce, jde o takzvané aerostructures byznys. V této oblasti se soustředíme na určitou úroveň druhů projektů a dáváme přednost těm, které nám dávají smysl. Musejí být pro nás zajímavé, tedy technologicky pokročilé, s budoucností a finanční návratností. Toto vše pečlivě analyzujeme.

Jaká je rovina číslo dvě?

Dvojkou je pro nás obor vojenského letectví, momentálně je to asi nejdůležitější byznys. Mluvíme o cvičných proudových letounech (jet trainers)

a lehkých proudových bitevníků (light combat jet aircraft), oba tyto segmenty jsou mimořádně slibné. Máme v nich návrh, protože nabízíme úspěšná řešení. Ať už jde o lehký bitevník L-159 prověřený v boji nebo novou generaci cvičného letounu L-39NG. Ten disponuje novým motorem od výrobce Williams International a moderní avionikou a je derivátem oceňovaného Albatrosu L-39. Zákazníkům, kteří operují stávající letouny L-39, zároveň nabízíme remotorizaci a instalaci nové avioniky. Mohou díky tomu modernizovat svou cvičnou letku za mnohem nižší náklady. To je oboustranně finančně výhodné.

To je ta třetí specializace?

Ano, generální opravy letounů (general overhaul) zahrnující také servis v místě zákazníka a v neposlední řadě výcvik pilotů. Tam také vidíme velký potenciál.

Takže když shrnu zmíněné tři oblasti: investuje do aerostructures

byznysu, kde kooperujeme se jmény, jako jsou Embraer či Sikorsky, jsme výrobně a tréninkově činní ve vojenském letectví, no a prodáváme nová letadla s balíčky doprovodných služeb, které nám pomáhají upevňovat vzájemná pouta s našimi zákazníky. Aero vyrábělo dlouhé roky L-39 a pak L-159, poté se produkce zastavila na 13 let, a loni jsme výrobní linky znovu spustili a nabízíme zcela nové stroje.

Je nutné angažovat se ve všech těchto směrech?

Řekl bych, že ano. Výhodou je navíc to, že se tyto činnosti navzájem doplňují. V jednom oboru můžete získat benefity, které se dají přesunout do druhého. Zisky z vojenských letounů se dají vložit do aerostructures, a naopak z aerostructures můžete díky spolupráci s největšími hráči na trhu těžit z přístupu k zajímavým technologiím. Jen je třeba mít na paměti vzájemnou vyváženost.

Podřízujete tomu i vnitřní organizaci společnosti?

Ano, společnost se dříve dělila na separátní divize. To už neplatí, firma je jenom jedna a je daleko více integrovaná. Získané vědomosti se lépe sdílejí. Kromě toho jsme založili samostatnou organizaci pro prodej a rozvoj byznysu. Z pohledu celkové strategie firmy je pak naším cílem rozvíjet zejména vojenský byznys.

Máte dostatek kvalifikovaného personálu?

Asi takto: bojujeme a hledáme kvalitní lidi. Uvědomujeme si, že zaměstnanost je v Česku poměrně vysoká a to s sebou nese jisté problémy.

Momentálně ale nedostatek profesionálů nepocítujeme, netrpíme tím. Samozřejmě ale přemýšlíme o tom, jak přivábit a udržet talenty. Vyhlašujeme vzdělávací projekty, použijeme se do revizelizace areálu, příjmy z výroby investujeme do našich pracovníků a jejich zázemí. Vše záleží na tom, jak šikovně to děláte.

Igor Záruba

Damiano Cotula (40)

Vystudoval inženýrství na Università degli Studi di Roma „La Sapienza“, vzdělání si doplnil na Project Management Institute a SDA Bocconi – School of Management.

Před příchodem do Aera Vodochody pracoval v manažerských pozicích pro výrobce bojových stíhaček Eurofighter Typhoon a pro italský letecký kolos Leonardo. Pro Aero Vodochody, kde má na starosti firemní strategii a marketing, pracuje od května loňského roku.

L-159

www.aero.cz | www.l-39ng.cz

L-39NG
NEXT GENERATION

Do roka a do dne

Nové globální ústředí pro turbovrtulové motory GE Aviation bude stát ve středních Čechách.

Dvanáct měsíců po expanzi společnosti GE Aviation do České republiky má být známo, kde postaví největší zámořský investor novou centrálu turbovrtulových motorů. Jistě je, že adresu bude mít ve středních Čechách – firma a Středočeský kraj podepsaly tento týden dohodu o společném záměru najít vhodnou lokalitu. „Mohu říci, že případných míst je několik, kritérií pro výběr je ovšem celá řada. Vybráno ještě opravdu není. Mohu jen potvrdit, že jasno budeme mít na podzim,“ uvedl prezident GE Aviation Czech Norman E. Baker III. Kontrakt o vstupu GE Aviation, která se zavázala, že kromě ústředí pro vývoj, výrobu a testování supermoderních motorů nové generace vytvoří i 500 nových pracovních míst, podepsaly obě strany loni v říjnu. V Česku působí GE Aviation od roku 2007.

Centrálu vybírají společně americký podnik, kraj a ministerstvo financí. „Kraj vytvořil za tím účelem speciální skupinu,“ řekla hejtmanka

POTVRZENO. Jaroslava Pokorná Jermanová a Norman E. Baker III při slavnostním podpisu smlouvy v pondělí 17. července 2017 v Praze.

ka Jaroslava Pokorná Jermanová. Zájem o lokalitu poblíž Prahy měli Američané od začátku, okruh možných míst se bude s blížícím se podzimem stále zužovat. Výhodou Středočechů je hustá síť silnic a železnic, po nichž se dá vozit potřebný

náklad. Přítomnost letiště je výhodou, ale nikoli podmínkou.

Možnost dopravovat motory i letecky byla ostatně rozhodující při loňském rozhodování, kdy Američanům konkurovala automobilka Jaguar. Ta se ale domáhala nové

dopravní infrastruktury na Přerovsku, což vláda odmítla.

O přítomnost GE Aviation v tuzemsku se velkou měrou zasloužila rovněž agentura na podporu podnikání a investic CzechInvest. „Tato investice je mimořádně zajímavá nejenom ve své současné podobě, ale také z hlediska dlouhodobé perspektivy,“ připomíná generální ředitel agentury Karel Kučera.

Samotné ústředí, které má být globální adresou pro motory Advanced Turboprop (ATP), má stát zhruba 50 až 70 milionů dolarů. Pracovních příležitostí s vysokou přidanou hodnotou může vzniknout až 350, 150 pracovníků si už firma na sklonku loňského a v průběhu letošního roku najala.

GE Aviation, provozní jednotka koncernu General Electric, je předním světovým výrobcem proudových, turbovrtulových a turbohrádelových motorů, dílů a integrovaných systémů pro komerční, obchodní a obecné letectví. Její motory řady H pohánějí letouny českého Aircraft Industries L410 nebo amerického zemědělského letadla Thrush 510G. U ATP se počítá s využitím pro nově vyvíjené letadlo Cessna Denali a obdobné aplikace.

Igor Záruba

Chceme se dostat na miliardu dolarů

Takový obrat se nedá efektivně řídit přes dceřinou společnost, proto vytváříme novou centrálu, říká Milan Šlapák, ředitel ATP programu pro Českou republiku.

Jak dlouho jste jednali se Středočeským krajem, než jste přistoupili k podpisu?

Vše proběhlo velmi rychle. Říká se „Kde je vůle, tam je cesta“, a v tomto případě to tak bylo doslova. Pro výběr lokality budeme používat klasická tvrdá kritéria, nicméně hodláme také zvažovat, zdali v lokalitě budeme „cítit vztah“. Hovoříme o investici na minimálně 25–30 let, a proto chceme být v prostředí, kde se budeme cítit doma a vítáni. Naše firemní kultura je velmi otevřená, vždy jednáme transparentně a přímo. Z dosavadních jednání se Středočeským krajem, s příslušnými ministerstvy

Foto GE Aviation

a s CzechInvestem vidíme jasně, že jsme na stejné vlně.

Co vás na středních Čechách zaujalo nejvíce?

Je to region s velmi dobře rozvinutou infrastrukturou, s koncentrací vysokých, středních škol a technických učilišť, což vytváří kvalitní mix perspektivních talentů se sny, které chtějí realizovat. Žil jsem v různých zemích a Praha patří k nejlepším místům na světě. V Čechách bude centrála nově vznikající subdivize GE Aviation Turboprops, chceme mít tým s různými národnostmi. Nikdy není problém přesvědčit zahraniční experty, aby se na několik let přesunuli do Prahy, třeba i s celou rodinou. V pražských Letňanech máme přes 600 zaměstnanců, pro lokalitu ve středních Čechách budeme hledat 500 nových kolegů.

Budete postupně vyřazovat jednotlivé kandidáty, až skončíte už toho nejvhodnějšího?

Nejpravděpodobnější bude, že jednotlivé lokality vyhodnotíme tak, abychom se dostali v krátké době na top 5. Z nich se zaměříme

na dvě až tři, kde začne velmi detailní průzkum pevnosti podloží, úrovně spodní vody, případně znečištění půdy a vody a tak podobně. Jasno chceme mít nejpozději do konce roku.

Co si máme představit pod pojmem nové globální centrály?

V segmentu turbovrtulových motorů chceme vyrůst na obrat jedné miliardy dolarů a motor ATP, který zde vyvíjíme, nám k tomu značně pomůže. Takový obrat se nedá efektivně řídit přes dceřinou společnost, proto vytváříme novou centrálu. Bude mít vše, co k tomu patří: vývoj nových motorů, testovací zkušebny, prodej, zákaznickou podporu. Za naprosto klíčové považují, že veškeré tržby, které budou tvořeny převážně exportem, půjdou přes tuto centrálu. Už nyní se těžiště programu přesouvá do Prahy. Třeba finanční řízení vývojové řady ATP a vedení globálního dodavatelského řetězce pro tyto motory jsou už v Česku.

Igor Záruba

Češi byli u toho

Mezinárodní letecký a kosmický veletrh MAKS se koná každé dva roky. Letošní akce připadla na upravený termín od 18. do 23. července, dějištěm je výstaviště leteckého areálu Žukovskij. Výstava zaujímá vedoucí postavení mezi nejlepšími světovými leteckými fóry. Hlavním cílem je představení ruských špičkových technologií a otevírání tamního trhu pro zahraniční partnery a investory. Přehlídky se účastní převážně vystavovatelé z oboru letectví, obrany, vesmíru a bezpečnostních služeb,

kteří předvádějí nabídku letadel, zařízení a technologií. Celá show má významnou podporu politických špiček Ruské federace, v roce 2015 stejně jako letos ji otevřel prezident Vladimir Putin.

České ministerstvo průmyslu a obchodu organizuje každým rokem společnou expozici českých firem, letos přijelo 10 tuzemských výrobců. Nosnými produkty jsou L-410 od Aircraft Industries, turbomotor H-Series od GE Aviation a turbínový motor TJ100 od PBS Velká Bíteš. /red/

Když pilotuje náměstek

S každým novým předsednictvím v EU si náměstek pro zahraniční obchod a EU Vladimír Bártl ověřuje, jak si v dané zemi stojí produkty českého leteckého průmyslu. Pokud situace dovolí, vyráží na zasedání rady za kniplem českých letadel. Ve spolupráci se zastupitelskými úřady a kanceláři CzechTrade hledá způsoby, jak z cesty udělat příběh s úspěšným koncem pro české výrobce. Tento týden odletěl do Tallinnu, kde se poprvé prezentoval český Zlin 143. Ambasáda zajistila zástupce tisku a už v den konání rady byly na internetu informace v estonštině. Na podzim se v Estonsku chystá tištěný speciál o českém leteckém průmyslu.

Z PRAHY DO TALLINNU A ZPĚT. Podobně cestoval náměstek do anglického Farnborough, v Lucemburku předvedl český ultralight a cestou do Bratislavy a zpět testoval pro změnu prototyp nové Javy.

MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ. Vladimír Bártl začal v Čechách na ultralightu, licenci si udělal v Kanadě a létal ve Francii. „Česko patří k zemím s nejvíce rozvinutým klubovým létáním, ve srovnání s cizinou se nemáme za co stydět.“

Z Waltrovky až do Střední Ameriky

AMERICKÝ ČMELÁK. Letoun TRUSH s motorem vyrobeným v GE Aviation.

milionů korun. Jediné H80 vyrobené v areálu bývalé pražské Waltrovky byly namontovány do amerických práškovacích letadel firmy Trush a vyvezeny například do Brazílie nebo Uruguaye. „Takových letadel už bylo zkompletováno celkem osm a o dalších dodávkách nyní jednáme. Americká US EXIM má velký zájem na další spolupráci,“ potvrzuje ředitel EGAP Jan Procházka. Stejná společnost – tedy GE Aviation, získala pojištění i na další unikátní zakázku – export turbomotorů na Mauritius. Ve dvou etapách už EGAP pojistil na tento ostrov dodávky celkem 28 motorů vyrobených v Praze. „A opět můžeme potvrdit, že tato spolupráce není u konce – v těchto dnech jednáme o dalších dodávkách,“ upřesňuje Jan Procházka. Pojistná hodnota u vývozu na Mauritius přitom už přesáhla částku 250 milionů korun.

Exportní pojišťovna EGAP už podpořila letecké obchody za 30 miliard korun. Novinkou je vývoz motorů H80 z GE Aviation Czech.

Když v polovině loňského července do Česka poprvé zavítal prototyp vojenského víceúčelového transportního letounu KC-390 společnosti Embraer, byla to bezesporu jedna z leteckých událostí roku. A to nejenom pro fanoušky letectví, kteří v hojném počtu pozorovali na okraji letiště Vodochody jeho přelet a zkušební lety, ale také pro představitele společnosti Aero Vodochody. Právě ta se podílí na vývoji a výrobě letadla, které se má stát konkurentem známých amerických herkulů. „Exportní pojišťovna EGAP v tomto případě poskytla pojistku na úvěr určený na financování vývoje a vý-

roby náběžné hrany křídla a také výrobu všech dveří, nákladní rampy a zadní části trupu. A bylo skvělé vidět, že tato podpora se vyplatila. Pojistkou v přibližné hodnotě 670 milionů korun EGAP v tomto případě podpořil vývoz za více než 7,9 miliardy korun,“ doplňuje generální ředitel EGAP Jan Procházka.

Pojišťovna EGAP má ostatně v podpoře exportu výrobků leteckého průmyslu bohatou tradici. Za 25 let svého fungování uzavřela v tomto odvětví pojistné smlouvy za více než 30 miliard korun. Největší podíl uzavřených pojistek – téměř 80 procent, připadl na Spo-

jené státy americké, kam například společnost Aero Vodochody vyvezla desítky vrtulníků Sikorsky. Rovněž Aero pak EGAP pojistil v letech 2014 a 2015 vývoz proudových letounů L-159 do Iráku. Historicky první zakázkou pojištěnou EGAP byl ale vývoz letounů L-59 do Tuniska. Aero Vodochody získalo tuto zakázku už v roce 1994 a pojistili jsme export letounů za více než dvě miliardy korun. Do všech kontinentů světa pak zaměřily také letouny L-410 z LET Kunovice, respektive od jeho nástupce – společnosti Aircraft Industries. Obrovskou výhodou českého leteckého průmyslu je jeho rozmanitost. A tak EGAP mohl podpořit i menší zakázky. Ve spolupráci s americkou exportní agenturou US EXIM jsme například pojistili vývoz leteckých motorů z GE Aviation Czech v řádu

Foto EGAP

Co se týká netradičních českých letadel, pojistil EGAP předexportní úvěr na výrobu lehkých sportovních letadel Sport Cruiser z dílny úspěšného mladého kunovického výrobce – společnosti Czech Sport Aircraft. Celkově se do USA vyvezlo po roce 2010 více než 250 těchto letadel.

V podpoře českého leteckého průmyslu chce pojišťovna EGAP samozřejmě pokračovat. Oboru se po několika letech krize začalo opět dařit a navazuje na více než sto let trvající tradici výroby letadel v Česku. Pro pojištění od EGAP tak platí i v tomto případě jednoduché pravidlo – podpoří kvalitní obchodní případy i do rizikovějších teritorií. Pokud to pomůže českému průmyslu a zaměstnanosti.

Hana Hikelová

•• LETOUNY L-410 VRÁTILI NA SCÉNU RUSOVÉ, DO SVĚTA JIM POMÁHÁ ČEB ••

Na leteckém aerosalonu MAKS Moskva představila Česká republika tuzemské eso. Je jím L-410, malý dopravní letoun pro superkrátkou ranvej. Jde o stroj, který je historicky dobře známý na ruském trhu. Modernizovaná verze L-410 s označením NG se předvedla na MAKS v plné síle – z Kunovic přistála L-410 NG na letišti Žukovskij už minulý pátek. A to proto, aby se mohla ve středu 19. července, tedy v den, kdy se podle ruských médií očekávala návštěva 25 tisíc návštěvníků, ukázat na ruském nebi. Předpoklad vyšel: lidé přišli a L-410 se pochlubila úspěšným předváděcím letem.

Foto GE Aviation

PASTVA PRO OČI. Stroje L-410 s motory GE H75 a ojedinělým designem jsou k vidění v Kostarice.

Kunovický výrobce byl přítom ještě před deseti lety v úpadku. Nastartovat výrobu a motory pomohla až

ruská investice do podniku. Uralská těžařská společnost (UGMK), která je tamní jedničkou v dobývání

a zpracování mědi a zinku, vstoupila jako akcionář do výroby letadel L-410 v roce 2008. Pod křídly UGMK běží nyní výroba v Kunovicích na plné obrátky. Podnik nese nový název Aircraft Industries a vykazuje miliardové tržby. Exportu L-410 pak prospívá spolupráce s Českou exportní bankou (ČEB), která podporuje vývoz těchto letounů svým financováním.

L-410 se začal vyrábět v Kunovicích před 46 lety, a to jako prostředek pro ruskou regionální přepravu. Ta je typická extrémními přístávcími a provozními podmínkami. Rusko je zajímavé i tím, že se tam téměř 20 let (do roku 2009) letadla

pro regionální dopravu prakticky nedodávala.

„V Rusku se snažíme naplňovat velkou potřebu letounu pro regionální spoje. Let Kunovice je podnik původně založený jako součást sovětského leteckého průmyslu se zacílením právě na regionální přepravu. Vzhledem ke svým technickým charakteristikám jde o nejlepší letoun pro regiony celosvětově, proto pronikáme do Asie a na americký trh,“ říká předseda představenstva Aircraft Industries Oleg Meljucho. Ruské prodeje táhne Kamčatka, Tula, Burjatsko, Chabarovsk nebo letecký park Orenburgu.

Anna Uljačenkova

CzechInvest

Jsme Vaším partnerem ve světě investic a podnikání

Naše služby

- + zprostředkování finanční podpory – investiční pobídky
- + poradenství k investičním projektům
- + podpora i pro malé a střední podnikatele
- + databáze podnikatelských nemovitostí
- + databáze českých dodavatelských firem
- + podpora investičních projektů z oblasti výroby, technologických center a sdílených služeb
- + AfterCare – služby pro investory, podpora při reinvesticích

Letecký a kosmický průmysl je pro CzechInvest klíčový

Agentura dojednala dosud 26 investičních projektů z oblasti leteckého a kosmického průmyslu v souhrnné hodnotě přes 12 miliard korun. Díky nim vzniklo či v blízké budoucnosti vznikne na čtyři tisíce nových pracovních míst.

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest aktivně vyhledává nové investice také z oblasti leteckého a kosmického průmyslu, a to jak výrobního, tak výzkumně-vývojového zaměření. „Český letecký a kosmický průmysl má ve světě dobré jméno, a to jak v oblasti výroby komponentů, tak konečné montáže. Na špičkové úrovni je i náš výzkum a vývoj,“ připomíná Erik Bolebruch, sektorový manažer pro letecký a kosmický průmysl agentury CzechInvest.

Z leteckého a kosmického sektoru CzechInvest dojednala dosud 26 investičních projektů v souhrnné hodnotě přes 12 miliard korun, které v Česku vytvořily, případně vytvoří čtyři tisíce nových pracovních míst.

Jak šel čas

K nejvýznamnějším investorům, kterým CzechInvest do Česka pomohl, patří společnosti jako Honeywell, Bell Helicopter, Latecoere či GE Aviation. Americká společnost Honeywell provozuje od roku 1993 v Praze laboratoře, kde sbírá data a optimalizuje procesy v mnoha odvětvích svých aktivit. Od roku 2003 v brněnském technologickém centru mimo jiné inovuje produkty leteckého a automobilového průmyslu a patří k největším v koncernu hned po USA a Indii. V Česku má také dva výrobní provozy, v Olomouci a v Brně.

Společnost Bell Helicopter v květnu roku 2016 dokončila proces expanze a otevřela lakovnu a předávací středisko pro evropské zákazníky.

Na tradici původního českého výrobce Letov navázala v roce 2000 francouzská firma Latecoere. Vyrábí zde díly, ale i celé dveře pro dopravní letadla Airbus, ale také Boeing či Embraer. Provozuje zde rovněž výzkumně-vývojové centrum, a to

HISTORICKÝ OKAMŽIK. Praha se za účasti ředitele Evropské kosmické agentury (ESA) Johanna-Dietricha Wörnera (třetí zleva) stala součástí sítě podnikatelských inkubátorů této instituce. Stalo se loni v květnu.

VÍTEJTE V ČESKU. Generální ředitel CzechInvestu Karel Kučera (vpravo) hovoří se šéfem GE Aviation Czech Normanem E. Bakerem III. Odnož americké General Electric je od podzimu 2016 největší investicí USA v České republice.

i z důvodu použití kompozitních materiálů.

Na aktivity jiné české letecké firmy, známé Waltrovky, se napojil v roce 2008 americký výrobce leteckých motorů GE Aviation. Ten v loňském roce podepsal investiční smlouvu s českou vládou, v níž se zavázal vybudovat v České repub-

lice globální centrum pro vývoj, testování a výrobu turbomotorů ATP (Advanced Turboprop). Jeho provoz plánuje zahájit do konce roku 2022 a do roku 2023 vytvoří 500 nových pracovních míst. „Nové výrobní centrum se obvykle otevírá v časové periodě přibližně 10–15 let, nové vývojové a výrobní centrum tak

jednou za 20 a globální ještě za více let. Touto investicí se dostaneme do světového elitního klubu států, kde se zároveň vyvíjejí, vyrábějí a exportují letecké motory. Dosud tak děje pouze ve Spojených státech, Kanadě, Velké Británii a Francii,“ zdůrazňuje Karel Kučera, generální ředitel CzechInvestu.

GE Aviation bude na nových motorech spolupracovat s českými dodavateli. Letos v únoru CzechInvest pozval osmnáct předvýbraných firem, které nejvíce splňují kritéria na kvalitu a konstrukci dílů, aby prezentovaly své produkty přímo zástupcům a odborníkům GE Aviation. S firmou ATG již podepsala smlouvu a s dalšími firmami pokračují jednání. Firmy tak dostanou příležitost dodávat nejen pro výrobu turbomotorového motoru v Česku, ale také dodávat do dalších leteckých motorů firmy v USA a jinde po světě. O umístění plánovaného centra nebylo dosud rozhodnuto. Vzhledem k zázemí, které má GE Aviation Czech již osm let v pražských Letňanech, půjde s největší pravděpodobností o lokalitu ve Středočeském kraji.

Protože v tomto sektoru má Česká republika co nabídnout, CzechInvest předpokládá, že příkladu GE Aviation by mohli následovat i další investoři.

Kosmická liheň

Loni v květnu se Praha stala součástí sítě podnikatelských inkubátorů Evropské kosmické agentury (ESA). Na slavnostní otevření pražského kosmického inkubátoru ESA BIC Prague, prvního svého druhu ve střední a východní Evropě, přijel generální ředitel ESA Johann-Dietrich Wörner. „Vítám Prahu do naší vesmírné rodiny a těším se, jaká zajímavá využití kosmických technologií Česká republika přinese. Věřím, že pražské firmy a celá Česká republika prostřednictvím ESA BIC přijdou s inovativními produkty, ze kterých budeme mít prospěch všichni,“ prohlásil při té příležitosti Wörner.

Program ESA BIC Prague si klade za cíl podpořit využití kosmických technologií v běžném životě a zajistit tak podporu výzkumu, vývoje a inovací a zpeněžení jejich výsledků. Po dobu pěti let bude moci až 25 českých start-upů hledat možnosti využití kosmických technologií pro běžný život. CzechInvest jako operátor programu zprostředkuje za podpory ministerstva průmyslu a obchodu vybraným žadatelům inkubační balíček, který bude obsahovat konzultační a poradenské služby v technologické i podnikatelské oblasti. K dispozici je start-upům marketingová podpora či pomoc s vyhledáním partnerů a potenciálních investorů. Vedle ESA se na programu finančně podílí hlavní město Praha, celkem je v něm vyčleněno téměř 45 milionů korun. Vybrané start-upy mohou čerpat na dokončení svých produktů a jejich uvedení na trh podporu až 50 tisíc eur.

Dosud se zapojily tyto firmy: Festka, NG Aviation, Triphood, TuddyTuddy, Big Terra, Insight-ART, Let's Earth a NaviRider. Využití komických technologií pro běžný život budou hledat české start-upy v pražském paláci Adria.

Podnět ke vzniku pražského kosmického inkubátoru vzešel od ministerstva dopravy, které je v České republice za kosmické aktivity zodpovědné. Jednání poté převzala agentura CzechInvest. „O vzniku pražského inkubátoru jsme s Evropskou kosmickou agenturou a dalšími partnery jednali už od roku 2015,“ uvedl generální ředitel Kučera. „Díky poskytnutým prostředkům se novým high-tech podnikatelům otevřely nové příležitosti včetně obchodních. Praha je branou k využití kosmických technologií,“ dodal.

Hlavní město je už od roku 2012 sídlem Evropské agentury pro globální navigační satelitní systém (GSA), členem ESA je republika od roku 2008. /red/

Praha se vesmíru nebojí. Naopak

Ústředí evropského satelitního programu Galileo, které jsme získali, nám otevřelo dveře k informacím a dalším zakázkám, říká vládní zmocněnec pro spolupráci s agenturou EU pro družicovou navigaci Karel Dobeš.

Nakolik zásadní a proč bylo získání GSA v roce 2012?

Rozhodnutí o kandidatuře České republiky o získání sídla GSA (regulační úřad EU pro globální satelitní navigaci) v roce 2006 umožnilo změnu přístupu odborné veřejnosti ke kosmickým aktivitám v tuzemsku. Už nebyly věda, ale začaly být – jako ve všech vyspělých státech – považovány za průmyslovou disciplínu a byznys. Jednou z podmínek pro získání GSA (Galileo) bylo členství republiky v ESA. Přechodem koordinace kosmických aktivit České republiky na ministerstvo dopravy byla koordinací radou zajištěna informovanost a komunikace se všemi složkami, pro které jsou nové technologie důležité. GSA začalo působit v Praze na podzim 2012 a dnes má tato evropská instituce přes 150 zaměstnanců.

Díky tomu, že agentura sídlí v Praze, mají české firmy a instituce přímý kontakt s GSA, což se pozitivně projevuje v pořádání společných informativních akcí a také v možnostech českých firem se podílet na programech, jako je Horizon 2020. Díky GSA posílil v Praze odborný turismus, to znamená, že GSA zde pořádá nejen odborné konference, ale jednání o evropském GNSS (globální navigační satelitní systém).

Jak velký je potenciál českého leteckého a kosmického průmyslu?

Jak říkal pan Baťa, vzduch je naše moře. Československo bývalo technologicky jednou z nejvyspělejších zemí v této oblasti. Pak přišlo období temna, a pokud se nepletu, tak už začíná zase svítat. Doufám, že se jednotlivé firmy a instituce povznosou nad své historické problémy a vybudujeme společně silný český kosmický průmysl. Základy máme nejen v naší historii, ale také v přístupu české vlády, která se k podpoře letectví a kosmických aktivit jednoznačně hlásí.

Toto je pozitivním signálem nejen pro průmysl, malé a střední podniky, ale také pro vysoké školy a akademickou sféru, protože právě tato intenzivní spolupráce je přesně to, co pro silný český vesmírný průmysl potřebujeme.

Foto archiv EIS

Co vůbec obnáší snaha o získání takového agentury, co se vše musí zařídit?

Pro získání agentury je nutná jasná podpora vlády, která svým usnesením otevře cestu ke kandidatuře. Dále se musí postupovat ve třech rovinách. Politická rovina je analýza soupeřů, získávání aktuálních informací a příprava pro jednání, lobbování a možnosti vzájemné podpory. Zde hraje hlavní roli ministerstvo zahraničních věcí, myšleno při uzavírání smluv v případě úspěchu. Druhá rovina je zajištění infrastruktury pro agenturu a třetí rovina jsou takzvané benefity, to znamená, co můžeme agentuře, potažmo jejím zaměstnancům nabídnout, abychom jim ten přesun do Prahy ulehčili. Důležité je zajištění financování celého projektu a to, aby vláda schválila ve druhém kole celý postup a oficiálně zaslala jeho parametry příslušným orgánům EU. Pak můžete lobbovat, přemlouvat, analyzovat a zkoumat, kdo podporuje koho.

Jak hodnotíte počínání CzechInvestu v úsilí přitáhnout investice, vede si dobře?

Já osobně vidím, že v posledních letech se CzechInvest skutečně silně angažuje v oblastech nových technologií s důrazem na vývoj, testování, výrobu a následující servis v Česku. Realizace projektů je částečně kriti-

zována, ale z mého pohledu agentura plní jen to, co je její zadání, a to je přitáhnout do tuzemska zajímavé projekty. Většina problémů, které se vyskytují později při konkrétní realizaci, je zaviněna spíše špatnou koordinací, nestanovením jednoho odpovědného manažera projektu a roztržštěním odpovědnosti na různá ministerstva.

Praha získala jako první země v regionu CEE kosmický inkubátor, o čem to svědčí?

Jsem velmi rád, že po skoro pěti letech naší snahy se loni podařilo zřízení a vstup českého subjektu do sítě velmi úspěšných inkubátorů ESA. Největším přínosem pro náš ESA BIC Prague inkubátor, ve kterém je dnes už osm start-upů, je právě přímé napojení na síť inkubátorů v různých evropských zemích, které jsou řízeny technologickým centrem ESA v Nizozemsku (ESTEC). Je zásluhou města Prahy, MD a MPO, že se podařilo realizovat dlouhodobé financování projektu, a CI, že se podařilo ve velmi krátké době vybudovat organizační strukturu, která pro inkubované start-upy zajišťuje hlavně odborné poradenství a podporu. Na posledním zasedání řídicího výboru ESA BIC prohlásil zástupce ESA pan Frank Salzgeber, že je velmi překvapen pokrokem a všemi aktivitami našeho BIC. Osobně jsem přesvědčen, a zkušenosti z bavorského Oberpfaffenhofenu to potvrzují, že pražský ESA BIC, který je díky blízkosti k GSA velmi aktivní zvláště v oblasti družicové navigace, bude důležitým článkem českého kosmického průmyslu.

Je letecký a kosmický sektor oborem budoucnosti?

Ne asi, ale určitě.

Igor Záruba

Karel Dobeš (70)

Vystudoval obory mechanik frekvenčních zařízení, měřicí a řídicí technika, sdělovací technika a počítačové technologie. V letech 1975 až 2003 pracoval v Německu. Spolupracoval na mnoha tamních projektech. V období 1992 a 2001 by představitelem pro EU na Svazu průmyslu a dopravy ČR, v roce 2006 se stal vládním zmocněncem pro kandidaturu ČR na sídlo Evropské agentury pro navigační systémy GSA (projekt Galileo). Spoluorganizoval vstup ČR do Evropské kosmické agentury. V roce 2010 Rada ministrů EU potvrdila, že sídlo Agentury GSA bude v Praze.

EGAP

Slavíme 25 let pokroku

1992

2017

**Za čtvrtstoletí jsme
pojistili export za více
než 800 mld. Kč**

► www.egap.cz